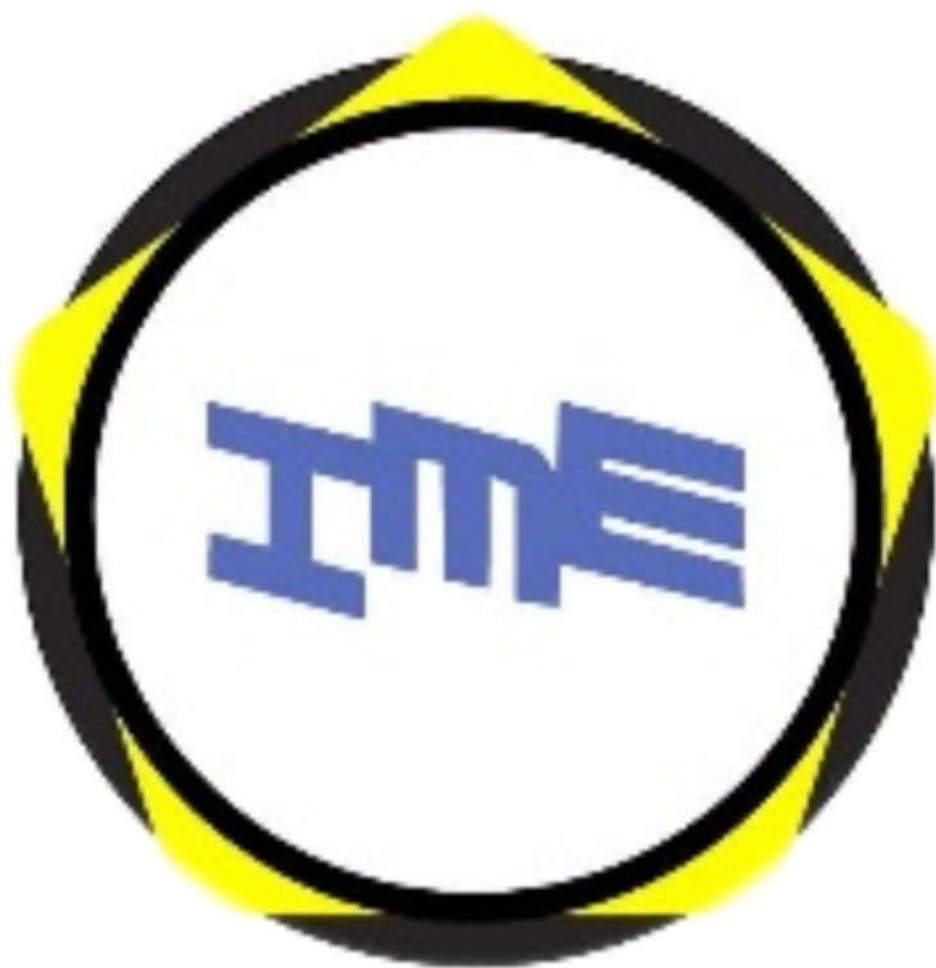

شرکت بورس کالای ایران

(سهامی عام)

Iran Mercantile Exchange

گزارش فعالیت هیأت مدیره به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام

برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰

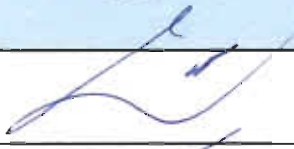
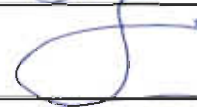
مجمع محترم عمومی عادی سالانه

صاحبان سهام شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام)

در اجرای مفاد ماده‌ی ۲۳۲ اصلاحیه قانون تجارت، مصوب اسفندماه ۱۳۴۷ و ماده‌ی ۴۵ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران، بدین وسیله گزارش فعالیت و وضع عمومی شرکت برای سال مالی منتهی به ۳۰/۱۲/۱۳۹۹ بر پایه سوابق، مدارک، اطلاعات و مستندات موجود تهیه و به شرح ذیل تقدیم می‌گردد.

گزارش حاضر به عنوان یکی از گزارش‌های سالانه هیأت‌مدیره به مجمع، مبتنی بر اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی بوده و اطلاعاتی را درخصوص وضع عمومی شرکت و عملکرد هیأت‌مدیره فراهم می‌آورد.

به نظر اینجانبان اطلاعات مندرج در این گزارش که درباره عملیات، فعالیت‌ها، کارکردهای اصلی و وضع عمومی شرکت می‌باشد، با تأکید بر ارائه منصفانه نتایج عملکرد هیأت‌مدیره و در جهت حفظ منافع سهام‌داران شرکت و مطابق مقررات قانونی و اساسنامه شرکت تهیه و ارائه گردیده است. این اطلاعات منطبق با واقعیت‌های موجود بوده و نتایج احتمالی آن‌ها در آینده، تا حدی که در موقعیت فعلی می‌توان پیش‌بینی نمود، به نحو درست و مستند در این گزارش منعکس گردیده و هیچ موضوعی که عدم اطلاع از آن موجب گمراهی استفاده‌کنندگان و یا ذینفعان می‌شود، از گزارش حذف نگردیده است. این گزارش در تاریخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۱ به تأیید هیأت‌مدیره رسیده است.

اعضای هیأت‌مدیره	نماینده	سمت	امضاء
شاهین چراغی	شرکت سرمایه‌گذاری گروه توسعه ملی (سهامی عام)	رئیس هیأت‌مدیره	
امیرحمزه مال‌میر	شرکت تامین سرمایه تمدن (سهامی خاص)	نایب رئیس هیأت‌مدیره	
طهمورث جوانبخت	شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام)	عضو هیأت‌مدیره	
امیر مهدی صبانی	شرکت سرمایه‌گذاری نفت و پتروشیمی تامین (سهامی عام)	عضو هیأت‌مدیره	
بهزاد کرمی	شرکت ذوب آهن اصفهان (سهامی عام)	عضو هیأت‌مدیره	
بهمن تجلی زاده	شرکت فولاد خوزستان (سهامی عام)	عضو هیأت‌مدیره	
علی سعیدی	شرکت بانک آینده (سهامی عام)	عضو هیأت‌مدیره	
حامد سلطانی‌نژاد	مدیر عامل		

فهرست مطالب

پیام هیأت مدیره.....	۲
گزیده اطلاعات مالی شرکت.....	۶
معرفی شرکت بورس کالای ایران.....	۱۱
موضوع فعالیت.....	۱۳
نظام بنگاهداری و حاکمیت شرکتی.....	۱۴
ساختار سازمانی.....	۱۶
حسابرس مستقل و بازرس قانونی.....	۱۷
سرمایه و ترکیب سهامداران.....	۱۷
معاملات سهام شرکت.....	۱۹
چشم انداز و مأموریت بورس کالای ایران.....	۲۰
راهبردها.....	۲۲
منشور اخلاقی.....	۲۳
سال شمار بورس کالای ایران.....	۲۴
معرفی بازارها.....	۲۷
عملکرد سال ۱۳۹۹ بورس کالای ایران در یک نگاه.....	۳۴
اهم رویدادهای سال ۱۳۹۹ در حوزه روابط عمومی.....	۳۴
اهم دستاوردهای سال ۱۳۹۹.....	۳۵
توسعه سرمایه انسانی.....	۳۶
کمیته‌های تخصصی هیأت مدیره.....	۳۸
سایر کمیته‌های تخصصی شرکت.....	۴۰
گستره بورس کالای ایران در کشور.....	۴۳
مدیریت ریسک.....	۴۶
آمار معاملات بورس کالای ایران در سال ۱۳۹۹ در مقایسه با سال‌های گذشته.....	۴۹
گزیده آمار معاملات.....	۴۹
بازار فیزیکی.....	۴۹
بازار مالی.....	۵۴
پذیرش کالاها، شرکت‌ها، اوراق بهادار مبتنی بر کالا و انبارها.....	۵۵
کارگزاران.....	۵۹
کارگزاران فعال.....	۵۹
گزارش مالی.....	۶۳
مقایسه‌ی بودجه و عملکرد.....	۶۳
عملکرد مالی.....	۶۴
نسبت‌های مالی.....	۶۴

- ۶۵..... درآمد حاصل از کارمزد معاملات
- ۶۶..... اشخاص وابسته
- ۶۹ برنامه‌های سال ۱۴۰۰
- ۷۰ پیشنهاد هیأت مدیره

پیام هیأت مدیره

بورس کالای ایران در سالی که مطابق رهنمودهای مقام معظم رهبری با شعار «جش تولید» نام گذاری کردید، با تمام فراز و فرودها و مشکلات و دشواری ها، هم چون سنوات گذشته برک زرینی به کارنامه موفقیت های خود افزون نمود. بزرگترین بازار متشکل کالایی و اوراق بهادار مبتنی بر کالا در کشور، در این مقطع زمانی ارزش کل معاملات را به رقم ۳۵۰ هزار میلیارد تومان ارتقا داد که در این میان، افزایش بیش از ۱۰۰ درصدی نسبت به سال ۹۸ در کنار معامله بیش از ۳۳ میلیون تن کالا و رشد حجم و ارزش آمار معاملات فیزیکی نسبت به سال گذشته، نشان دهنده حرکت روبه جلوی و سرپلندی در ماموریت های محوله به این بورس است.

گذشته از افزایش ارزش و حجم معاملات، راه اندازی بسترها و ابزارهای معاملاتی جدید از جمله معاملات منقصد، تالار حراج باز، تنوع بخشی به عرضه کنندگان و محصولات خصوصاً در حوزه محصولات فولادی، ورود محصولات جدید مثل خرما، کشمش و برنج به بازار کوهایی سپرده کالایی و هم چنین تقویت بازار مشتق با راه اندازی معاملات آتی نقره به همراه آغاز به کار جدی معاملات املاک و مستغلات، از جمله اقدامات توسعه محور بود که علی رغم مشکلات فراوان در این سال، موجب گسترش محیط کسب و کار بزرگترین بورس کالایی کشور شد.

در کنار توسعه های کمی و کیفی عملکرد بورس کالای ایران در سال ۱۳۹۹، تقویت جایگاه قانونی و استقلال ارکان بازار سرمایه در اقتصاد ملی، از اتفاقات مثبت سال گذشته بود که از نمودهای این مهم، می توان به حیات تمام قد بازار سرمایه، سهام داران و سایر فعالان اقتصادی از بورس کالا در مقابل برخی تلاش ها برای قیمت گذاری دستوری و غرم نهادهای قانونی، دستگاه های اجرایی، نظارتی و بنگاه های اقتصادی در عرضه یکپارچه زنجیره محصولات فولادی در بازار متشکل نام برد.

مجموعه اقدامات صورت گرفته حاکی از نقش پررنگ و اثرگذاری نهاد بورس کالا در اقتصاد کشور، به خصوص در برآورده کردن نیازهای بخش های مختلف اقتصاد به ویژه صنایع فلزی و پتروشیمی، در کنار کارکرد کشف قیمت رقابتی، کاهش هزینه های معاملاتی، امنیت اقتصادی، تأمین مالی و در نتیجه رونق اقتصادی و جهش تولید است.

اینک در حالی که سال ۱۳۹۹ با تمام فراز و نشیب های اقتصادی و اجتماعی خود به سرانجام رسیده است، هیأت مدیره شرکت بورس کالای ایران افتخار دارد گزارش عملکرد خود را برای سال مالی منتهی به ۳۰/۱۲/۱۳۹۹ به سهام داران محترم تقدیم نماید. این گزارش در بردارنده اهم اقداماتی است که مجموعه هیأت مدیره و مدیریت شرکت در راستای رسالت و مأموریت خود و بر بنای مصوبات مجامع عمومی، راهبردهای کلی و برنامه های عملیاتی در سال ۱۳۹۹ و تصمیمات هیأت مدیره به عل آورده است. نمونه های یاد شده از برگ زرین عملکرد شرکت و اقداماتی انجام شده جهت صیانت از جایگاه قانونی آن، گویای تلاش های مجموعه هیأت مدیره و مدیریت شرکت در راستای انجام یکی از اصلی ترین وظایف خود، یعنی حفظ، صیانت و ارتقای منفعت سهام داران بوده است.

تأمین دستاوردهای شرکت بورس کالای ایران در سال ۱۳۹۹ را در سایه الطاف خداوند متعال، مرهون اعتماد و حمایت های سهام داران محترم و تلاش بی وقفه همکاران متخصص و متعهد در نیل به اهداف شرکت می دانیم که بدین وسیله مراتب تشکر و قدردانی خود را از آنان اعلام می داریم. تعامل مطلوب و استفاده از پیشنهادات و اتقادات سازنده شما سهام داران محترم بی تردید چراغ راه نیل به اهداف ما در آینده و بستری مناسب جهت بهبود فرآیندهای تصمیم گیری و برنامه ریزی خواهد بود.

شرکت بورس کالای ایران همچون سال های گذشته در سال ۱۴۰۰ نیز در راستای مأموریت و چشم انداز خود مبنی بر «مرجعیت پدیدار کشف قیمت و معاملات مبتنی بر کالا و اوراق بهادار کالایی» بر آن است تا با تمرکز بر توسعه خطوط کسب و کار جدید در کنار گسترش و تعمیق بازار ها و ابزار های نوین موجود، زنجیره خدمات خود را تکمیل نموده و در ارتقای شفافیت، سلامت و رونق اقتصاد ملی کشور نقش آفرینی نماید. از این رو راه اندازی بازار های «خرده فروشی»، «خرید دین کالایی»، «حواله حل و نقل»، معاملات «صندوق های سرمایه گذاری بازار اموال غیر منقول»، سامانه «تحويل کالا» و همچنین تعمیق بازار فیزیکی، توسعه دارایی های پایه جدید در بازار های گواهی سپرده کالایی، قرارداد های آتی و اختیار معامله و افزایش رضایت مشتریان در صدر برنامه های سال جاری شرکت بورس کالای ایران قرار گرفته است.

امید است شرکت بورس کالای ایران در سال ۱۴۰۰ که با شعار «تولید، پشتیبانی ها، مانع زدایی ها» نام گذاری شده است، بتواند با به کار گیری ظرفیت ها و توانمندی های خود در بازار سرمایه، هم چون گذشته سهم شایانی در حمایت از زنجیره تولید کشور از طریق ارتقا شفافیت، کارایی و سلامت بازار داشته باشد.

پیام هیأت مدیره	
گزیده اطلاعات مالی	
معرفی شرکت بورس کالای ایران	
عملکرد سال ۱۳۹۹ بورس کالا در یک نگاه	
آمار معاملات بورس کالا در سال ۱۳۹۹ در مقایسه با سال های گذشته	
گزارش مالی	
برنامه های سال ۱۴۰۰	

گزیده اطلاعات مالی شرکت

جدول ۱: گزیده اطلاعات عمومی شرکت

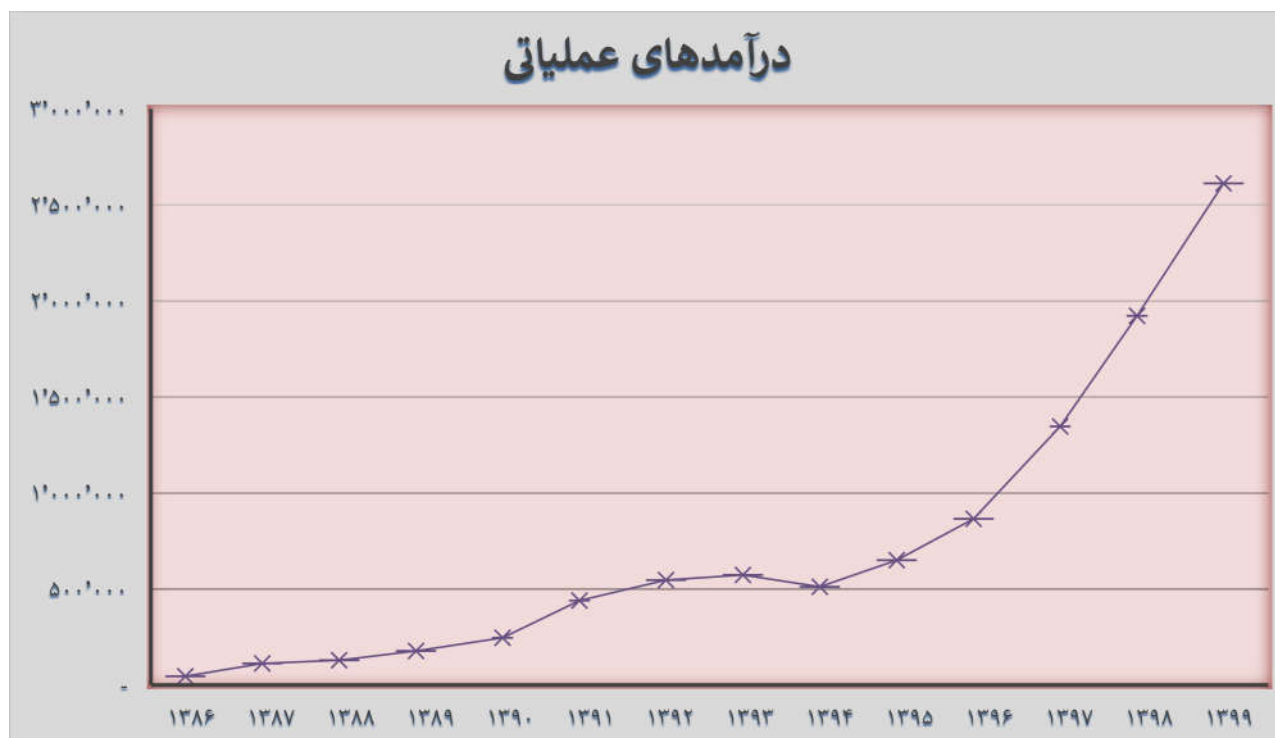
نوع شرکت	سهامی عام
سال تأسیس	۱۳۸۶
تعداد سهامداران	۹۱.۳۲۶ سهامدار در تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۳۰
تعداد سهام	۲.۵۰۰ میلیون سهم
مدیرعامل	حامد سلطانی نژاد
تعداد پرسنل	۲۱۲ نفر در تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۳۰
تعداد کالاهای پذیرش شده	۲۹۷ کالا در سطح زیرگروه فرعی
تعداد شرکت‌های پذیرش شده	۱.۱۶۲ شرکت
ابزارهای معاملاتی موجود	قراردادهای نقد، سلف، نسیه و کشف پرمیوم؛ اوراق سلف موازی استاندارد؛ گواهی سپرده کالایی؛ قراردادهای آتی؛ قرارداد اختیار معامله؛ صندوق‌های کالایی.
چشم‌انداز	بورس کالای ایران در افق چشم‌انداز (۱۴۰۰)، مرجع قیمت‌گذاری کالاهای اساسی و مواد اولیه واسطه‌ای در منطقه و یکی از گزینه‌های اولویت‌دار تولیدکنندگان برای تأمین مالی و پوشش ریسک تجاری می‌باشد.
(راهبردها)	[۱] اوراق بهادارسازی و توسعه ابزارهای مشتقه [۲] ایجاد و به‌کارگیری ابزارهای تأمین مالی و معاملاتی متنوع، متناسب با نیاز مشتریان [۳] گسترش اندازه و عمق بازار در کالاهای منتخب جهت مرجعیت کشف قیمت بازار [۴] استفاده از ظرفیت نهادهای مالی جهت توسعه کسب‌وکار بورس کالای ایران [۵] مشتری‌مداری و کیفیت‌گرایی در ارائه خدمات به ذی‌نفعان [۶] بهینه‌سازی مستمر و به‌روزرسانی قابلیت‌های حوزه فناوری اطلاعات متناسب با توسعه ابزارها و بازارها [۷] ترویج کارکردها و ارتقاء جایگاه بورس کالای ایران در محیط کسب‌وکار و رسانه [۸] توسعه فعالیت جهت ارتقاء تجارت کشور با بازارهای بین‌المللی

جدول ۲: گزیده اطلاعات مالی شرکت

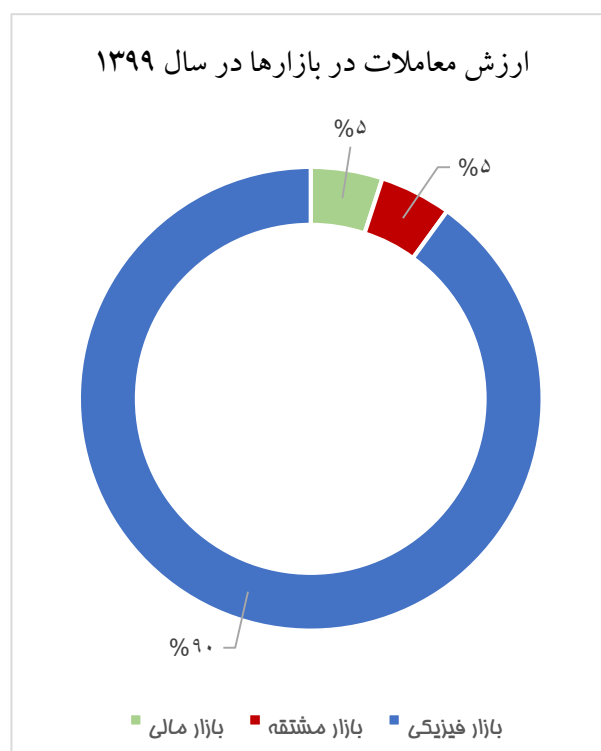
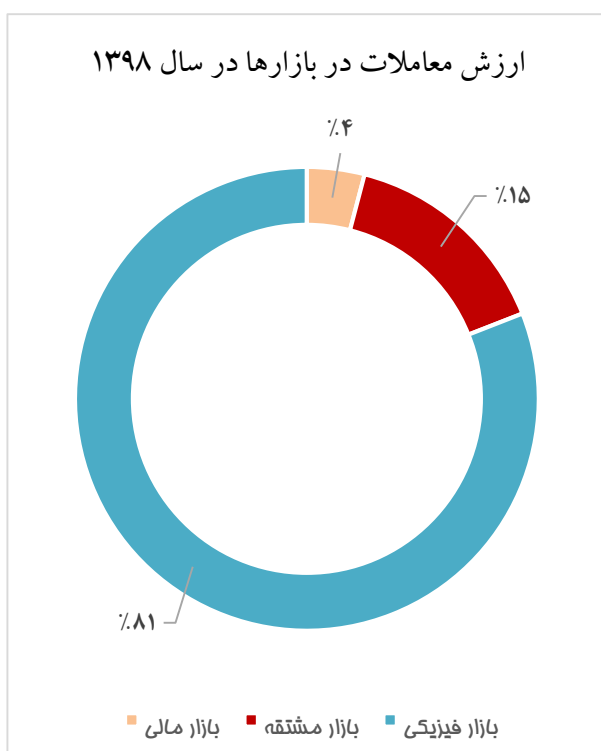
سال	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷
الف) اطلاعات عملکرد مالی سال			
میلیون ریال			
درآمد خالص	۲,۶۱۲,۳۱۳	۱,۳۸۱,۴۲۷	۹۶۶,۵۷۴
سود عملیاتی	۱,۹۰۵,۶۶۰	۶۷۰,۲۶۵	۵۵۸,۸۹۸
درآمدهای غیر عملیاتی	۱,۱۲۵,۹۱۲	۵۴۱,۰۱۴	۳۸۰,۳۶۷
سود خالص - پس از کسر مالیات	۲,۷۳۶,۶۱۰	۱,۱۰۱,۱۸۵	۸۶۴,۱۱۹
وجوه نقد حاصل از فعالیت‌های عملیاتی	۲,۶۲۱,۷۹۲	۱,۱۸۸,۳۹۹	۱,۲۳۳,۳۹۵
ب) اطلاعات وضعیت مالی در پایان سال			
میلیون ریال			
جمع دارایی‌ها	۸,۳۱۸,۴۲۵	۴,۳۶۵,۶۳۸	۲,۹۲۳,۳۸۱
جمع بدهی‌ها	۲,۸۴۳,۰۶۱	۱,۲۰۱,۱۰۳	۶۷۴,۰۳۱
سرمایه ثبت شده	۲,۵۰۰,۰۰۰	۱,۸۶۰,۰۰۰	۱,۲۴۰,۰۰۰
جمع حقوق مالکانه	۵,۴۸۴,۳۶۴	۳,۱۶۴,۵۳۵	۲,۲۴۹,۳۵۰
ج) نرخ بازده			
درصد			
نرخ بازده دارایی‌ها	۳۲	۳۰	۳۵
نرخ بازده حقوق صاحبان سهام (ارزش ویژه)	۵۰	۴۱	۴۵
د) اطلاعات مربوط به هر سهم			
تعداد سهام در پایان سال مالی	۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۸۶۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰
پیش‌بینی سود هر سهم - ریال ^۱	۸۶۴	۴۴۴	۲۸۷
سود واقعی هر سهم - ریال ^۲	۱,۰۹۵	۴۴۰	۳۴۶
سود نقدی هر سهم - ریال ^۳	۱۱۰*	۱۰۰	۱۵۰

* پیشنهاد هیأت‌مدیره

^۱ پیش‌بینی سود هر سهم، بر اساس آخرین سرمایه ثبت شده محاسبه و لحاظ شده است.^۲ سود واقعی هر سهم، بر اساس آخرین سرمایه ثبت شده محاسبه و لحاظ شده است.^۳ سود نقدی هر سهم، بر اساس آخرین سرمایه ثبت شده محاسبه و لحاظ شده است.

نمودار ۱: روند درآمدزایی شرکت بورس کالای ایران از تأسیس تا پایان سال ۱۳۹۹

نمودار ۲: مقایسه ارزش معاملات به تفکیک بازارها در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال گذشته

جدول ۳: گزیده اطلاعات معاملاتی شرکت

درصد تغییرات		سال ۱۳۹۸		سال ۱۳۹۹		آمار معاملات
ارزش	حجم	ارزش (میلیارد ریال)	حجم (هزار تن)	ارزش (میلیارد ریال)	حجم (هزار تن)	
۱۶۹	۴۲			۱,۶۵۳,۱۲۹	۱۳,۴۲۴	محصولات صنعتی
۶,۸۰۹	(۷۵)			۶,۴۹۴	۱	محصولات کشاورزی
۷۳	۱۱			۸۳۳,۶۲۱	۵,۱۳۷	محصولات پتروشیمی
۱۱۲	۲۰			۶۰۷,۴۳۵	۱۴,۳۹۱	محصولات فرآورده‌های نفتی
۲۸۱	۳۲	.		۱۸,۱۴۷	۴۳۷	بازار فرعی
۱۵۷		.		۷,۵۹۱	۰	طلا (حجم برحسب کیلوگرم) ^۴
۱۲۷	۲۷	.	.	۳,۱۲۶,۴۱۷	۳۳,۳۹۱	جمع بازار فیزیکی
(۲۳)	(۱۳)	۲۴۸,۵۹۷	۱۵,۷۳۵	۱۹۲,۱۰۳	۱۳,۷۲۷	قراردادهای آتی (حجم برحسب تعداد هزار قرارداد)
(۶۷)	(۳۵)	۱,۲۴۰	۵۴	۴۰۸	۳۵	قراردادهای اختیار معامله ^۵ (حجم برحسب تعداد هزار قرارداد)
(۲۲)	(۱۳)	.	.	۱۹۲,۵۱۱	۱۳,۷۶۲	جمع قراردادهای مشتقه (حجم برحسب تعداد هزار قرارداد)
۳۸۶	۱۴۶		.	۳۹,۵۶۶	۵۳,۱۴۹	سلف موازی استاندارد (حجم برحسب تعداد هزار قرارداد)
۱۲۱	۹۶			۸۸,۲۵۰	۱۳۲,۸۲۳	گواهی سپرده کالایی (حجم برحسب تعداد هزار قرارداد)
۲۴۶	۸۸			۵۹,۴۱۰	۱,۵۵۹,۶۹۳	صندوق سرمایه‌گذاری (حجم برحسب تعداد هزار قرارداد)
۱۸۷	۹۰		۹۲۰,۴۶۹	۱۸۷,۲۲۶	۱,۷۴۵,۶۶۴	جمع بازار مالی
۱۰۷	-	۱,۶۹۰,۳۰۹	-	۳,۵۰۶,۱۵۴	-	جمع کل معاملات شرکت بورس کالای ایران

^۴ شایان ذکر است با توجه به اینکه حجم طلا بر اساس کیلوگرم می باشد در محاسبات حجم کل بازار فیزیکی لحاظ نگردیده است.^۵ لازم به توضیح است ارقام ذکر شده در ردیف قراردادهای اختیار معامله جدول شماره ۳ بر اساس ارزش قراردادهای اختیار معامله است.

معرفی شرکت بورس کالای ایران

به لحاظ تاریخی سابقه بورس کالای ایران به دو سازمان مجزا برمی گردد، سازمان کارگزاران بورس فلزات تهران، که در شهریورماه سال ۱۳۸۲، به عنوان اولین بورس کالای کشور فعالیت خود را آغاز کرد و همچنین سازمان کارگزاران بورس کالای کشاورزی ایران، که در شهریورماه سال ۱۳۸۳، شروع به فعالیت نمود. شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام) بر اساس قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذر ماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی تأسیس و در تاریخ ۱۳۸۶/۵/۲ تحت شماره ۳۰۱۹۸۴ و شناسه ملی ۱۰۱۰۳۳۸۷۵۲۰ نزد اداره ثبت شرکتها و موسسات غیر تجاری تهران به ثبت رسیده است. بر اساس صورتجلسه نقل و انتقال فی مابین این شرکت و سازمانهای کارگزاران بورس فلزات تهران و کارگزاران بورس کالای کشاورزی ایران که طی نامه شماره ۱۲۱/۱۸۷۱۶ مورخ ۱۳۸۶/۷/۴ به تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار نیز رسیده است، کلیه عملیات و فعالیت های اجرایی از تاریخ ۱۳۸۶/۰۷/۰۱ به شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام) انتقال و فعالیت شرکت از تاریخ مذکور آغاز گردیده است. در حال حاضر مرکز اصلی شرکت در تهران خیابان آیت ... طالقانی، نبش خیابان بندر انزلی، پلاک ۳۵۱ واقع می باشد. همچنین شرکت دارای تالارهای معاملاتی در شهرهای تهران و کیش می باشد که معاملات فرآورده های نفتی صادراتی در محل تالار کیش انجام می شود.

شرکت از تاریخ ۱۳۹۰/۰۷/۱۲ جزء بازار پایه شرکت فرابورس پذیرفته شده و طبق ضوابط سازمان بورس و اوراق بهادار از جمله شرکت های ثبت شده نزد سازمان می باشد. ضمناً در تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۲ سهام شرکت بورس کالای ایران بر اساس مصوبه هیات پذیرش فرابورس ایران در بازار پایه "الف" فرابورس ایران پذیرفته شد. بر اساس این مصوبه معاملات سهام دسته سایر اشخاص شرکت بورس کالای ایران در تابلوی پایه الف فرابورس ایران معامله گردید. همچنین درخواست پذیرش سهام شرکت بورس کالای ایران در بورس اوراق بهادار تهران در جلسه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۰۲ هیات محترم پذیرش این بورس مطرح و با پذیرش شرکت بورس کالای ایران در تابلوی فرعی بازار اول بورس اوراق بهادار تهران موافقت به عمل آمد و از تاریخ ۱۳۹۷/۱۱/۱۶ کلیه نمادهای معاملاتی بورس کالا در تابلوی فرعی بازار اول بورس اوراق بهادار تهران معامله گردید.

بدین ترتیب، هم اکنون بورس کالای ایران با بیش از یک دهه تجربه، بستری مناسب برای معاملات انواع محصولات صنعتی و معدنی، محصولات پتروشیمی و فرآورده های نفتی و محصولات کشاورزی در قالب قراردادهای نقد، نسبه، سلف و کشف پرمیوم در بازار معاملات کالای فیزیکی و بازار فرعی فراهم کرده است. همچنین در این بورس، معاملات ابزارهای نوین مالی از جمله قرارداد آتی، قرارداد اختیار معامله، گواهی سپرده کالایی، سلف موازی استاندارد و صندوق های کالایی بر روی کالاهای مختلف در حال انجام می باشند.

نمودار ۳: بورس کالای ایران در گذر زمان

موضوع فعالیت

موضوع فعالیت شرکت طبق مفاد ماده ۳ از فصل دوم اساسنامه شرکت به شرح زیر می باشد:

[۱] تشکیل، سازماندهی و اداره‌ی بورس کالا به صورت متشکل، سازمان یافته و خودانتظام به منظور انجام معاملات کالاهای پذیرفته شده و اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرفته شده، توسط اشخاص ایرانی و غیرایرانی مطابق قانون و مقررات؛

[۲] پذیرش کالاها و اوراق بهادار مبتنی بر آن از قبیل کالاهای صنعتی، معدنی و کشاورزی و اوراق بهادار مبتنی بر هر کدام مطابق قانون و مقررات؛

[۳] تعیین شرایط عضویت برای گروه‌های مختلف از اعضاء، پذیرش متقاضیان عضویت، وضع و اجرای ضوابط حرفه‌ای و انضباطی برای اعضاء، تعیین وظایف و مسئولیت‌های اعضاء و نظارت بر فعالیت آن‌ها و تنظیم روابط بین آن‌ها مطابق قانون و مقررات؛

[۴] فراهم آوردن شرایط لازم برای دسترسی منصفانه اعضاء به منظور انجام معاملات کالاها و اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرفته شده مطابق قانون و مقررات؛

[۵] همکاری و هماهنگی با نهادهای مالی، شرکت‌ها، ارگان‌ها و سازمان‌هایی که بخشی از وظایف مربوط به دادوستد کالاهای پذیرفته شده و اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرفته شده یا انتشار و پردازش اطلاعات مرتبط با بورس کالا را به عهده دارند، از جمله شرکت‌های سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه‌ی وجوه؛

[۶] انجام تحقیقات، آموزش و فرهنگ‌سازی مرتبط با بورس کالا برای تسهیل، بهبود و گسترش دادوستد در بورس کالا و انتشار نشریه در حوزه تخصصی و مرتبط با موضوع فعالیت شرکت پس از اخذ مجوزهای لازم؛

[۷] همکاری با بورس‌های دیگر در ایران و خارج از ایران به منظور تبادل اطلاعات و تجربیات و یکسان‌سازی مقررات و استانداردها؛

[۸] نظارت بر حسن انجام معاملات کالاهای پذیرفته شده و اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرفته شده در بورس کالای ایران؛

[۹] تهیه، جمع‌آوری، پردازش، انتشار و یا اعلام اطلاعات مربوط به سفارش‌ها و معاملات کالاهای پذیرفته شده و اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرفته شده طبق قانون و مقررات؛

[۱۰] نظارت بر عرضه‌کنندگان کالاهای پذیرفته شده در بورس کالای ایران و ناشران اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرفته شده، مطابق قانون و مقررات؛

[۱۱] پذیرش انبارها، نظارت بر فعالیت آن‌ها و انجام عملیات مربوط به انبارها که در جهت تسهیل دادوستد معاملات در بورس کالا انجام می‌شود؛

[۱۲] اجرای سایر وظایفی که مطابق قانون و مقررات به عهده‌ی شرکت گذاشته شده یا می‌شود.

تبصره: انجام موضوع مندرج در بند ۱۱ این ماده پس از آمادگی شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه در چارچوب مقررات به آن شرکت منتقل خواهد شد.

نظام بنگاهداری و حاکمیت شرکتی

نظام بنگاهداری، مجموعه‌ای از روابط بین مدیریت شرکت، هیأت مدیره، کمیته‌های هیأت مدیره، سهامداران، مقامات ناظر و سایر ذی‌نفعان می‌باشد. همچنین لازمه حرکت در مسیر چشم‌انداز، استقرار نظام حاکمیت شرکتی، برنامه‌ریزی راهبردی و عملیاتی، ایجاد یک محیط کنترلی مؤثر و کارا و فرهنگ مدیریت ریسک یکپارچه در درون شرکت ضمن تعهد به اصول و ارزش‌های اخلاقی است. هیأت مدیره شرکت از ستون‌های اصلی شرکت هستند که رفتار و عملکرد آن‌ها باید در ایجاد ارزش‌افزوده بر سرمایه‌ها و دارایی‌های شرکت در همکاری نزدیک با مدیران اجرایی شرکت متمرکز باشد تا بتوان به اهداف شرکت دست یافت.

هدف اصلی نظام بنگاهداری در شرکت بورس کالای ایران، خلق، حفظ و توسعه ارزش برای سهامداران و کلیه ذی‌نفعان می‌باشد. برای رسیدن به این هدف، لازم است به وضوح اصول نظارتی مناسب و مدیریت مؤثر و مطلوب تدوین گردد. ما بر این باوریم که توجه به اصول نظام بنگاهداری موجب افزایش شفافیت برای همه ذی‌نفعان گردیده تا از یک سو حقوق ایشان حفظ و از سوی دیگر موجبات مشارکت بیشتر ایشان در اداره بهتر شرکت فراهم گردد. مسئولیت هدایت و رهبری شرکت بر عهده اعضای هیأت مدیره است که ایشان بخشی از این وظیفه را به مدیرعامل و سپس به مدیران ارشد جهت مدیریت و سازمان‌دهی امور شرکت تفویض نموده‌اند. تمامی مسئولیت‌های حقوقی شرکت بر عهده هیأت مدیره بوده و مدیرعامل راهبری شرکت را عهده‌دار است. به این ترتیب هیأت مدیره به نمایندگی از سوی سهامداران شرکت، کار نظارت و کنترل را انجام می‌دهند.

"مهم‌ترین وظیفه هیأت مدیره به نمایندگی از سوی سهامداران شرکت، فرآیند نظارت و کنترل بر تعیین و تحقق هرچه بهتر اهداف راهبردی و حدود اجرایی شرکت است."

۲۹	جلسات هیأت مدیره
۲۶۸	مصوبات جلسات

هیأت مدیره‌ی منتخب سهام‌داران در سال ۱۳۹۹ با برگزاری ۲۹ جلسه، تلاش کرده است علاوه بر ایفای مسئولیت خود در قبال سهام‌داران، به مسئولیت خود در قبال سرمایه‌گذاران و سایر ذی‌نفعان بورس کالای ایران، به‌عنوان یک نهاد ملی نیز متعهد باشد.

جدول ۴: مشخصات اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل شرکت در تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۳۰

ردیف	اعضای هیأت مدیره	نماینده	سمت	مدت زمان
۱	شاهین چراغی	شرکت سرمایه گذاری گروه توسعه ملی (سهامی عام)	رئیس هیأت مدیره	از تاریخ ۱۳۹۸/۰۴/۰۳
۲	امیرحمزه مالمیر	شرکت تامین سرمایه تمدن (سهامی خاص)	عضو هیأت مدیره	از تاریخ ۱۳۹۸/۰۴/۰۳
۳	علی سعیدی	شرکت بانک آینده (سهامی عام)	عضو هیأت مدیره	از تاریخ ۱۳۹۹/۰۳/۱۲
۴	امیر مهدی صبائی	شرکت سرمایه گذاری نفت گاز و پتروشیمی تامین (سهامی عام)	عضو هیأت مدیره	از تاریخ ۱۳۹۸/۰۴/۰۳
۵	بهزاد کرمی	شرکت ذوب آهن اصفهان (سهامی عام)	عضو هیأت مدیره	از تاریخ ۱۳۹۸/۱۰/۰۲
۶	بهمن تجلی زاده	شرکت فولاد خوزستان (سهامی عام)	عضو هیأت مدیره	از تاریخ ۱۳۹۸/۰۴/۰۳
۷	طهمورث جوان بخت	شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام)	عضو هیأت مدیره	از تاریخ ۱۳۹۹/۰۵/۲۰
حامد سلطانی نژاد		مدیر عامل		

هیأت مدیره همواره کوشش داشته است تا با ایجاد حاکمیت کارآمد بر امور شرکت در راستای منافع سهامداران و تعادل در منافع ذی نفعان مختلف اعم از مشتریان بازار، کارکنان و کارکردهای ملی در جامعه گام بردارد و در جهت ایفای کارا و مؤثر وظایف خود، فعالیت خود را در قالب کمیته های تخصصی شامل کمیته های تدوین مقررات، رسیدگی به شکایات، حسابرسی و بازار سازمان دهی نموده است.

ساختار سازمانی

هیأت مدیره شرکت بورس کالای ایران در راستای افزایش چابکی، بهبود و تسریع در اجرای فرآیندها و مدیریت هزینه‌ها و در راستای انطباق هر چه بیشتر ساختار سازمانی با اهداف راهبردی شرکت اقدام به بازنگری در چارت سازمانی بورس کالای ایران در آبان ماه سال ۱۳۹۹ نمود.

حسابرس مستقل و بازرس قانونی

حسابرس و بازرس قانونی شرکت، موسسه حسابرسی فریوران راهبرد می باشد و بر اساس قانون تجارت و ماده ۵۲ اساسنامه شرکت، تعیین حق الزحمه حسابرس بر عهده‌ی مجمع عمومی عادی می باشد.

سرمایه و ترکیب سهام‌داران

سرمایه شرکت در بدو تأسیس مبلغ ۱۰۰ میلیارد ریال (شامل تعداد ۱۰۰ میلیون سهم، به ارزش اسمی هر سهم ۱,۰۰۰ ریال) بوده و این رقم طی مصوبات مجامع عمومی فوق‌العاده، مطابق جدول ۵ در مجموع به ۲,۵۰۰ میلیارد ریال رسیده است.

جدول ۵: اطلاعات مربوط به افزایش سرمایه‌های شرکت

تاریخ برگزاری مجمع فوق‌العاده	افزایش سرمایه (درصد)	میزان سرمایه پس از اعمال افزایش (میلیارد ریال)	ممل افزایش سرمایه
۱۳۹۰/۰۲/۲۰	۲۰	۱۲۰	سود انباشته
۱۳۹۱/۰۲/۱۳	۶۷	۲۰۰	سود انباشته و اندوخته احتیاطی
۱۳۹۲/۰۲/۱۳	۵۰	۳۰۰	سود انباشته
۱۳۹۳/۰۳/۰۵	۵۰	۴۵۰	سود انباشته و اندوخته احتیاطی
۱۳۹۵/۰۴/۲۸	۱۰۰	۹۰۰	سود انباشته و اندوخته احتیاطی
۱۳۹۷/۰۵/۲۴	۳۷/۷۸	۱,۲۴۰	سود انباشته و اندوخته احتیاطی
۱۳۹۸/۰۴/۰۳	۵۰	۱,۸۶۰	سود انباشته و اندوخته احتیاطی
۱۳۹۹/۰۴/۰۸	۳۴	۲,۵۰۰	سود انباشته و اندوخته احتیاطی

مشخصات سهام‌داران شرکت در تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۳۰ به شرح جداول ۶، ۷ می‌باشد.

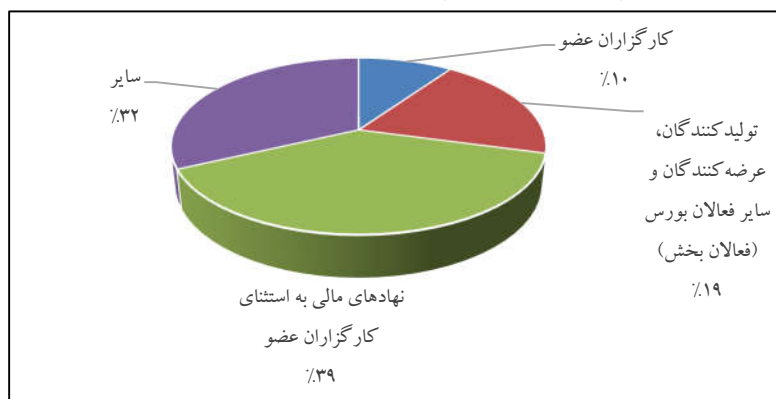
جدول ۶: ترکیب سهام‌داران شرکت در تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۳۰

ردیف	گروه سهام‌داران	تعداد سهام‌دار	تعداد سهام	درصد مالکیت
۱	کارگزاران عضو	۳۹	۲۴۳,۵۲۵,۰۰۰	۱۰
۲	تولیدکنندگان، عرضه‌کنندگان و سایر فعالان بورس (فعالان بفش)	۹۱	۴۸۸,۱۵۱,۱۴۹	۱۹
۳	نهادهای مالی به استثنای کارگزاران عضو	۵۷	۹۶۹,۶۰۰,۰۰۰	۳۹
۴	اشخاصی که جزء دسته‌های اول تا سوم نیستند (سایر اشخاص)	۹۱,۱۳۹	۷۹۸,۷۲۳,۸۵۱	۳۲
	جمع کل	۹۱,۳۲۶	۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰

جدول ۷: فهرست سهامداران شرکت در تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۳۰

ردیف	نام سهامدار	تعداد سهام	درصد
۱	شرکت گروه مالی ملت (سهام عام)	۶۱,۵۰۴,۶۰۲	۲,۴۶
۲	شرکت سهامی بیمه ایران (سهامی خاص)	۵۴,۶۷۴,۹۹۷	۲,۱۹
۳	شرکت تامین سرمایه تمدن (سهامی خاص)	۵۳,۲۰۰,۱۹۶	۲,۱۳
۴	شرکت گروه سرمایه گذاری تدبیر (سهامی خاص)	۵۲,۵۴۹,۹۹۷	۲,۱۰
۵	شرکت سرمایه گذاری گروه توسعه ملی (سهامی عام)	۴۹,۵۵۲,۷۴۸	۱,۹۸
۶	شرکت سرمایه گذاری فرهنگیان (سهامی خاص)	۴۲,۷۴۹,۹۸۱	۱,۷۱
۷	کارگزاری سی ولکس (سهامی خاص)	۴۱,۸۴۹,۹۹۴	۱,۶۷
۸	شرکت سهامی بیمه البرز	۴۰,۲۹۹,۹۹۷	۱,۶۱
۹	شرکت فولاد خوزستان (سهامی عام)	۳۹,۷۱۰,۴۷۳	۱,۵۹
۱۰	شرکت گروه مدیریت سرمایه گذاری امید (سهامی عام)	۳۹,۱۲۴,۹۹۷	۱,۵۶
۱۱	شرکت سرمایه گذاری غدیر (سهامی عام)	۳۷,۸۷۴,۹۹۷	۱,۵۱
۱۲	شرکت سرمایه گذاری آتیه صبا (سهامی خاص)	۳۶,۶۷۴,۹۹۷	۱,۴۷
۱۳	شرکت سیمان فارس و خوزستان	۳۶,۶۴۹,۹۹۷	۱,۴۷
۱۴	بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی	۳۶,۶۴۹,۹۹۴	۱,۴۷
۱۵	شرکت بانک کشاورزی (سهامی خاص)	۳۶,۲۴۹,۹۹۷	۱,۴۵
۱۶	سهامدار حقیقی	۳۲,۹۷۳,۱۴۶	۱,۳۲
۱۷	کارگزاری ستاره جنوب (سهامی خاص)	۳۲,۰۹۲,۹۷۱	۱,۲۸
۱۸	شرکت سرمایه گذاری ملی ایران - سما	۳۱,۷۷۴,۹۹۷	۱,۲۷
۱۹	شرکت سرمایه گذاری توسعه صنعت و تجارت (سهامی عام)	۲۷,۱۷۴,۹۹۷	۱,۰۹
۲۰	شرکت سرمایه گذاری بوعلی	۲۵,۶۴۹,۹۹۷	۱,۰۳
۲۱	سایر سهامداران (کمتر از یک درصد)	۱,۶۹۱,۰۱۵,۹۲۸	۶۷,۶۴
	جمع	۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰

نمودار ۴: سهم گروه‌های سهام‌داران در پایان سال مالی ۱۳۹۹

معاملات سهام شرکت

وضعیت معاملات و قیمت سهام

وضعیت معاملات سهام شرکت با نمادهای کالا، اکالا، تکالا، نکالا طی ۳ سال اخیر به شرح جدول ۸ بوده است:

جدول ۸: وضعیت معاملات و قیمت سهام شرکت

پایان سال مالی

سال مالی منتهی به	تعداد سهام معامله شده	ارزش سهام معامله شده	تعداد روزهای باز بودن نماد	تعداد روزهایی که نماد معامله شده است	ارزش بازار	قیمت سهم	سرمایه
سال	تعداد	میلیارد ریال	روز	روز	میلیارد ریال	ریال	میلیارد ریال
۱۳۹۷/۱۲/۲۹	۲۶۱.۰۳۸.۴۸۰	۱.۵۸۹	۱۵۸	۱۵۸	۱۰.۲۸۸	۸.۲۹۷	۱.۲۴۰
۱۳۹۸/۱۲/۲۹	۷۶۲.۰۵۹.۷۰۹	۱۷.۱۶۱	۲۰۵	۲۰۵	۱۱۸.۳۹۱	۶۳.۶۵۱	۱.۸۶۰
۱۳۹۹/۱۲/۳۰	۱.۳۱۲.۹۴۰.۹۱۱	۷۲.۷۵۲	۲۴۷	۲۴۷	۸۵.۰۰۰	۳۴.۰۰۰	۲.۵۰۰

اطلاعات مقایسه‌ای پیش‌بینی‌های درآمد هر سهم و عملکرد واقعی

اطلاعات مربوط به پیش‌بینی‌های درآمد هر سهم شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰ و عملکرد واقعی آن

به شرح جدول ۹ بوده است:

جدول ۹: اطلاعات مربوط به پیش‌بینی‌های درآمد هر سهم شرکت

شرح	برآورد اولیه در تاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۳	برآورد ثانویه در تاریخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۷	عملکرد واقعی
سود هر سهم - ریال	۱.۰۱۷	۸۶۴	۱.۰۹۵

چشم‌انداز و مأموریت بورس کالای ایران

نظر به اینکه شرکت بورس کالای ایران در سال جاری اقدام به بازنگری سند راهبردی خود نمود، لذا بیانیه مأموریت، چشم‌انداز و ارزش جدید شرکت به شرح ذیل می‌باشند.

بیانیه مأموریت شرکت

شرکت بورس کالای ایران مرجع اصلی کشف قیمت و ارائه‌دهنده خدمات متنوع مبتنی بر کالا و اوراق بهادار کالایی در راستای پاسخ به نیازهای صاحبان صنایع، تجار و فعالان بازار سرمایه از طریق بستری رقابتی، منصفانه، شفاف و امن بوده و بدین منظور با بهره‌گیری از سرمایه‌های انسانی سرآمد و فناوری‌های نوین، همواره ضمن تمرکز بر بازارهای داخلی به دنبال شناسایی و بهره‌برداری از فرصت‌های بین‌المللی خواهد بود.

بیانیه چشم‌انداز

مرجع پایدار کشف قیمت و معاملات مبتنی بر کالا و اوراق بهادار کالایی

بیانیه ارزش شرکت

بورس کالای ایران ضمن بی‌طرفی و عدالت‌محوری در عرصه رقابت و همچنین وحدت رویه و برخورد همسان در فرآیندهای اجرایی، خود را ملتزم به رعایت قوانین و مقررات و افزایش سلامت و شفافیت حرفه‌ای می‌داند. توجه ویژه به مباحث کارایی و اثربخشی در مدیریت منابع در کنار لحاظ نمودن معیارهای اخلاق‌مداری و پایبندی به ارزش‌های دینی، لیاقت‌محوری و شایسته‌سالاری و همچنین امانت‌داری و صداقت از مبانی انتخاب و به‌کارگیری کارکنان شرکت بوده که با تعبیه مکانیسم‌های یادگیری، رشد و خلاقیت فردی و سازمانی موجبات شکوفایی ایشان فراهم شده است. این شرکت معتقد است پایبندی به اصولی همچون احترام و پاسخگویی به مشتریان و سهامداران، یکپارچگی در ارائه خدمات و اخذ رویکرد ترویج و فرهنگ‌سازی زمینه‌ساز ایفای مسئولیت‌های اجتماعی و نقش‌آفرینی او در اقتصاد ملی خواهد شد.

ب: بی‌طرفی و عدالت‌محوری در عرصه رقابت

و: وحدت رویه و برخورد همسان در فرآیندهای اجرایی

ر: رعایت قوانین و مقررات

س: سلامت و شفافیت حرفه‌ای

- ک:** کارایی و اثربخشی در مدیریت منابع
- ا:** اخلاق‌مداری و پایبندی به ارزش‌های دینی
- ل:** لیاقت‌محوری و شایسته‌سالاری
- ا:** امانت‌داری و صداقت
- ی:** یادگیری، رشد و خلاقیت فردی و سازمانی
-
- ا:** احترام و پاسخگویی به مشتریان و سهامداران
- ی:** یکپارچگی در ارائه خدمات
- ر:** رویکرد ترویج و فرهنگ‌سازی
- ا:** ایفای مسئولیت‌های اجتماعی
- ن:** نقش‌آفرینی در اقتصاد ملی

راهبردها

نظر به اینکه شرکت بورس کالای ایران در سال جاری اقدام به بازنگری سند راهبردی خود نمود، لذا راهبردهای ۸ گانه جدید شرکت به شرح ذیل می‌باشند:

تعمیق بازارهای موجود و توسعه دارایی‌های پایه جدید بر روی ابزارهای فعلی با رویکرد بازاریابی

توسعه تعاملات و همکاری‌ها با نهادهای مالی

توسعه متوازن در تعامل با نهادهای حاکمیتی، سیاست‌گذار، نظارتی ضمن حفظ هویت مستقل بورس کالا

توسعه نشان تجاری و ترویج کارکردها و فرهنگ‌سازی با رویکرد توسعه پایدار

توسعه و ارتقا سیستم‌ها و روش‌ها

توسعه و تنوع خطوط کسب و کار بورس کالا

مشتری مداری با رویکرد بهبود کیفیت در خدمات

بهبود نظام‌های جامع مدیریت سرمایه انسانی

منشور اخلاقی

کلیه کارکنان شرکت بورس کالای ایران با استعانت از عنایات خداوند متعال و با آگاهی از نقش کلیدی خود در تحقق چشم‌اندازها، اهداف و مأموریت‌های سازمانی، تعهدات زیر را همواره مدنظر خواهند داشت:

۱	رفتار سازمانی مبتنی بر پایداری به قانون در راستای چشم‌انداز و مأموریت‌های شرکت.
۲	احترام به حقوق و کرامت انسانی افراد و رعایت حریم شخصی و جایگاه آنان.
۳	پایداری به شئونات و ارزشهای مذهبی و رعایت آراستگی و پوشش ظاهری.
۴	تلاش در جهت افزایش توانمندی‌های علمی و حرفه‌ای با هدف ارتقاء کیفیت خدمات ارائه شده.
۵	رعایت احترام، ادب، عدل و انصاف در گفتار و رفتار.
۶	داشتن وجدان کاری، نظم، سعه صدر، انتقاد پذیری، مسئولیت‌پذیری و وفاداری به منافع شرکت.
۷	عدم فعالیت و سرمایه‌گذاری در معاملات بورس و عدم مداخله و تأثیر گذاری خارج از ضوابط و مقررات مربوط.
۸	حفظ اسرار و اطلاعات محرمانه شرکت و عدم افشای آن خارج از ضوابط و مقررات.
۹	عدم استفاده غیر قانونی از اطلاعات شرکت جهت منافع شخصی خود یا دیگران.
۱۰	رجحان منافع شرکت بر منافع فردی در صورت وجود هر گونه تعارض منافع.
۱۱	عدم انجام هر فعالیتی که به شهرت و عملکرد کارکنان و شرکت صدمه زند مانند شایعه‌سازی، تهمت، غیبت و خبرچینی
۱۲	احتراز از هر گونه تبعیض و آزار نژادی، قومی، مذهبی و جنسی.
۱۳	استفاده صحیح و بهینه از امکانات و دارایی‌های شرکت و حفظ و حراست از آنها.
۱۴	عدم استعمال دخانیات و مواد مخدر در محل کار.
۱۵	عدم دریافت و پرداخت هر گونه هدیه مالی و غیرمالی.

سال شمار بورس کالای ایران

اهم رویدادهای سالهای ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹ شرکت بورس کالای ایران به شرح ذیل می باشد:

• پذیرش سهام شرکت بورس کالای ایران در بازار پایه فرابورس ایران

۱۳۹۰

• پذیرش ۱۰ کالای جدید بر حسب تولیدکننده

۱۳۹۱

• پذیرش ۶ کالا-تولیدکننده جدید
• عضویت شرکت بورس کالای ایران در فدراسیون بورس های اوراق بهادار اروپایی و آسیایی (FEAS)
• راه اندازی اولین تالار معاملات اختصاصی

۱۳۹۲

• پذیرش ۳ کالا-تولیدکننده جدید
• انتشار اولین اوراق سلف موازی استاندارد
• شروع معاملات در بازار فرعی
• عضویت شرکت بورس کالای ایران در کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) و اتحادیه الکترونیکی بین بورسی (IEU)
• راه اندازی تالار معاملات کارگزاران

۱۳۹۳

• پذیرش ۳ کالا-تولیدکننده جدید
• پذیرش اولین انبارها در بورس کالا در قالب ۲۴ انبار
• راه اندازی معاملات گواهی سپرده سکه
• اجرای ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی محصولات جو و ذرت در قالب گواهی سپرده و بازار فیزیکی برای اولین بار
• بهره‌برداری از سیستم جامع معاملات الکترونیکی (TTS)

۱۳۹۴

۱۳۹۵

- پذیرش ۱ کالا-تولید کننده جدید
- پذیرش ۷۴ انبار جدید
- پذیرش در بازار پایه الف فرابورس ایران
- انتشار اوراق ۲۷ میلیارد ریالی سلف موازی گندم
- راه اندازی قراردادهای اختیار معامله سکه طلا
- راه اندازی معاملات گواهی سپرده زعفران
- عضویت شرکت بورس کالای ایران در فدراسیون جهانی بورس ها (WFE)

۱۳۹۶

- پذیرش ۱۱ کالا-تولید کننده جدید
- پذیرش ۹۵ انبار جدید
- رونمایی از سامانه معاملات مجازی بازار مشتقه
- انجام اولین خرید توافقی در بورس کالا
- پذیره نویسی ۳ صندوق سرمایه گذاری کالایی برای اولین بار
- راه اندازی معاملات گواهی سپرده پسته
- شروع معاملات ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی گندم
- راه اندازی معاملات کشف پرمیوم

۱۳۹۷

- پذیرش در بورس اوراق بهادار تهران
- پذیرش ۱۸ انبار جدید
- پذیرش ۲ خزانه جدید سکه طلا
- پذیرش و راه‌اندازی قرارداد آتی زعفران
- راه‌اندازی قرارداد اختیار معامله زعفران
- پذیره‌نویسی صندوق‌های سرمایه‌گذاری جدید در اوراق بهادار مبتنی بر سکه

۱۳۹۸

- تدوین و تصویب سند راهبردی شرکت در افق چشم‌انداز ۱۴۰۴
- پذیرش ۴ کالا-تولید کننده جدید
- راه اندازی قراردادهای آتی پسته
- افتتاح تالار اختصاصی معاملات بورس کالای ایران در ارومیه
- پذیرش ۴ انبار جهت معاملات زعفران نگین و پوشال
- پذیرش ۴ انبار جهت راه اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی زیره سبز
- پذیرش ۳ انبار جهت راه اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی پسته فندق

- افزایش سرمایه شرکت
- پذیرش ۶ کالای جدید
- راه اندازی معاملات حراج باز سنگ آهن
- راه اندازی قرارداد آتی نقره
- پذیرش ۷ انبار جدید جهت راه اندازی معاملات گواهی سپرده
- راه اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی کشمش، زعفران و خرما
- راه اندازی ۲ صندوق کالایی طلا و زعفران

۱۳۹۹

معرفی بازارها

بورس کالای ایران در راستای تحقق اهداف خود توانسته است علاوه بر توسعه معاملات کالاها با استفاده از قراردادهای نقد، نسبه و سلف در بازار فیزیکی، روش‌های معاملاتی دیگری را نیز به بازار معرفی نماید. همچنین در راستای توسعه بازار اوراق بهادار مبتنی بر کالا، ابزارهای معاملاتی مدرن و متنوعی بر روی کالاهای مختلف طراحی و به فعالان بازار معرفی شده است. هر ابزار با ویژگی‌های منحصربه‌فردی که دارا می‌باشد، نیازهای بخشی از فعالان اقتصادی را پوشش می‌دهد. انواع بازارهای معاملات کالا و اوراق بهادار مبتنی بر کالا در بورس کالای ایران در حال حاضر به شرح زیر است:

بازار فیزیکی

در این بازار چهار گروه کالایی اصلی مورد معامله قرار می‌گیرند: محصولات صنعتی و معدنی، محصولات پتروشیمی، فرآورده‌های نفتی و محصولات کشاورزی. معاملات نقدی ساده‌ترین شکل معاملات در بازار فیزیکی است. این معاملات در عین سادگی از حیث ایجاد شفافیت در اقتصاد کارکرد بسیار مهمی دارند. فرآیند انجام معاملات نقدی بدین صورت است که در ابتدا مشخصات عرضه از طریق اطلاعیه عرضه به فعالان بازار اعلام شده و پس از آن متقاضیان حائز شرایط، برای خرید کالا رقابت نموده و در صورت موفقیت در رقابت، قرارداد معامله نقدی بین خریدار و فروشنده (عرضه‌کننده) منعقد می‌گردد. پس از انعقاد قرارداد، خریدار و فروشنده در مهلت زمانی کوتاهی به ترتیب ملزم به تسویه وجه و تحویل کالا خواهند بود. در این معاملات امکان کشف قیمت منصفانه محصولات از طریق تقابل میان عرضه و تقاضا فراهم شده و به دلیل وجود سازوکار نظارت بر حسن اجرای تعهدات از طریق اتاق پایاپای بورس، ریسک نکول طرفین معاملات به شدت کاهش می‌یابد. پس از انعقاد قرارداد در معاملات نقدی، خریدار سه روز کاری مهلت دارد که تسویه معامله منعقدشده را به صورت نقدی یا اعتباری انجام دهد. در تسویه نقدی کل مبلغ ارزش قرارداد و کارمزدهای تخصیص‌یافته به خریدار توسط وی در مهلت سه روزه پرداخت خواهد شد. پس از انجام تسویه توسط خریدار، فروشنده تا سه روز کاری فرصت خواهد داشت که کالا را به خریدار تحویل دهد. معاملات نقدی با تسویه اعتباری (که مشابه با معاملات نسبه بازار فیزیکی است) تا مرحله انجام معامله و انعقاد قرارداد همانند معاملات با تسویه نقدی صورت گرفته و پس از انعقاد قرارداد، خریدار و فروشنده تسویه را بر اساس اطلاعیه عرضه انجام خواهند داد که ماحصل آن سند تسویه اعتباری است که به اتاق پایاپای تحویل داده می‌شود. معاملات سلف از جمله مهم‌ترین ابزارهای تأمین مالی مورد توجه فعالان بازار در بورس کالای ایران است. در این معاملات فروشنده متعهد می‌شود در زمان مشخصی در آینده کالا را به خریدار تحویل دهد. قراردادهای سلف نیز مانند قراردادهای نقدی با دو روش تسویه نقدی و تسویه اعتباری امکان‌پذیر است. این معاملات از تمامی

ویژگی‌های معاملات نقد برخوردار است، بعلاوه اینکه قراردادهای سلف با تسویه نقدی یکی از ابزارهای تأمین مالی فروشندگان کالاها می‌باشند و به صورت فراگیر توسط تولیدکنندگان مورد استفاده قرار می‌گیرند. تأمین مالی در کوتاه‌ترین زمان و درعین‌حال با کمترین هزینه امکان‌پذیر است و هیچ‌گونه محدودیتی از نظر میزان وجوه موردنیاز جهت تأمین مالی وجود ندارد. تولیدکنندگان با استفاده از قراردادهای سلف، کالاهای خود را از چند ماه قبل پیش‌فروش می‌نمایند و در نتیجه این قراردادها پوشش ریسک را برای طرف فروشنده به‌طور کامل فراهم می‌نماید.

معاملات کشف پرمیوم

نوع دیگری از معاملات قابل انجام در بازار فیزیکی، معاملات کشف پرمیوم است که برای تبادل کالا میان صنایع بزرگ که به‌طور پیوسته با یکدیگر معامله می‌کنند طراحی شده است. این قرارداد به‌گونه‌ای است که در آن معامله‌گران نسبت به خرید و فروش کالایی در یک یا چند تاریخ مشخص در آینده با قیمتی فرمول‌بندی شده توافق می‌کنند. به موجب این قرارداد، مقدار معینی مابه‌التفاوت نسبت به قیمت مبنا (قیمت مرجع داخلی یا خارجی در تاریخ سررسید) مورد توافق طرفین معامله قرار می‌گیرد. بر این اساس در ابتدای انجام توافق، طرفین باید قسمتی از ارزش حدودی معامله (بر اساس قیمت علی‌الحساب) را نزد اتاق پایاپای به عنوان ضمانت تودیع کنند. در قراردادهای کشف پرمیوم یک قیمت مبنا (به عنوان مثال قیمت محصول در یکی از بورس‌های جهانی) برای استعلام قیمت در سررسید در اطلاعیه عرضه اعلام شده و خریداران تنها بر روی صرف و یا کسر قیمت نسبت به قیمت مبنا، باهم به رقابت می‌پردازند.

تابلوی مناقصه

معاملات در بازار کالاهای فیزیکی از ابتدای تأسیس بورس کالای ایران با رویکرد مزایده‌ای یا به عبارت دیگر به شکل عرضه محور انجام می‌شده است. بدین صورت که عرضه‌کننده کالای خود را در معرض رقابت خریداران کالا قرار می‌دهد و تنها زمانی امکان درخواست تقاضای کالا برای خریداران فراهم است که عرضه کالا توسط عرضه‌کننده انجام پذیرفته باشد. رویکرد عرضه‌محور به تنهایی توانایی پوشش کامل بازار برخی کالاها را نداشت. در همین راستا بورس کالای ایران، سامانه‌های معاملاتی و فرآیندهای معاملاتی روش مناقصه را ایجاد کرد. در این روش، متقاضی مشخصات تقاضای خود را در قالب اطلاعیه مناقصه به بورس تحویل نموده و این اطلاعیه در صورت پذیرش بورس منتشر می‌شود، سپس طی فرآیند حراج عرضه‌کنندگان کالا با یکدیگر رقابت کرده و عرضه‌کننده‌ای با پایین‌ترین قیمت پیشنهادی برنده رقابت خواهد بود. در معاملات مناقصه به منظور روان شدن جریان معاملات نوعی امکان انعطاف در مبادلات کالا پیش‌بینی شده و بدین منظور موضوعی به عنوان صرف و کسر قیمت تعریف شده است که به مابه‌التفاوت قیمتی اعلام شده در اطلاعیه مناقصه ناشی از تغییر در کیفیت، بسته‌بندی و یا محل تحویل اشاره دارد که می‌بایست در زمان تحویل کالا توسط خریدار یا فروشنده به طرف مقابل پرداخت گردد و یا در حساب‌های فی‌مابین آن‌ها لحاظ شود. از طرف دیگر در این معاملات امکان انجام مبادلات با تسویه چندمرحله‌ای

فراهم گردیده است بدین صورت که طرفین نحوه و مراحل چندگانه پرداخت وجه متناسب با میزان تحویل کالا براساس شرایط مندرج در اطلاعیه مناقصه را با یکدیگر صلح می‌کنند.

تالار حراج باز سنگ آهن

با توجه به بررسی های صورت گرفته و وجود انواع روش های حراج، به منظور تصمیم منطقی خریداران در هنگام خرید و جلوگیری از خریدهای هیجانی و لزوم تامین مواد اولیه پایدار برای شرکتهای خریدار، تالار حراج باز توسط شرکت بورس کالای ایران افتتاح گردید و اولین معامله در این تالار در تاریخ ۱۱ بهمن ماه سال ۱۳۹۹ انجام گرفت. روش انجام معامله در تالار حراج باز مانند سایر تالارها دارای چهار زمان سبز، زرد، آبی و قرمز می باشد، با این تفاوت که زمان حراج (زمان قرمز یک دقیقه ای) در صورت ثبت سفارش با قیمت بالاتر از سفارش موجود، به مدت یک دقیقه دیگر تمدید می گردد و حراج تا آنجا ادامه می یابد که خریدار دیگری بالاتر از قیمت سایر خریداران اقدام به ثبت نرخ نکند و لذا پس از پایان زمان یک دقیقه از آخرین سفارش خرید ارسال شده، حراج خاتمه یافته و برنده حراج مشخص می گردد. لازم بذکر است زمان یک دقیقه ای حراج (زمان قرمز) طبق نظر ناظر تالار قابل تغییر می باشد.

بازار فرعی

معاملات بازار فرعی بورس کالای ایران همانند بازار فیزیکی انجام می‌گیرد، با این تفاوت که در آن کالاهایی مورد معامله قرار می‌گیرند که به دلیل عدم دارا بودن ویژگی تداوم عرضه یا استانداردپذیری، امکان پذیرش و معامله در بازار اصلی معاملات کالاهای فیزیکی بورس کالای ایران را دارا نیستند. از مهمترین مزایای عرضه کالاها در بازار فرعی می‌توان به کشف قیمت شفاف و منصفانه، امکان نظارت متمرکز بر معاملات و سرعت بخشیدن به مراحل آن ها اشاره کرد. براساس دستورالعمل بازار فرعی بورس کالای ایران، اموال غیرمنقول و کالاهایی که طبق مقررات، شرایط پذیرش در بازار معاملات کالای فیزیکی را از دست می‌دهند نیز از جمله کالاهایی هستند که امکان معامله در بازار فرعی بورس کالا را دارند.

بازار اموال غیرمنقول

اموال غیرمنقول شامل املاک و مستغلات با کاربری‌های گوناگون اعم از اداری، تجاری، مسکونی و اراضی زراعی است که طبق دستورالعمل با روش عرضه یکجا در بازار فرعی قابل عرضه هستند. روش عرضه یکجا روشی است که در آن موضوع مورد معامله به صورت یکجا توسط عرضه‌کننده در بازار فرعی عرضه می‌شود و سفارش هر متقاضی خرید یا کارگزار خریدار باید برابر کل موضوع مورد معامله باشد. عرضه‌کنندگان حقیقی یا حقوقی می‌توانند

املاک و مستغلات موردنظر خود را که حائز شرایط اعلام شده است، از طریق کارگزار مشاور پذیرش به بورس کالای ایران معرفی نمایند و املاک با شرایط فروشی که عرضه‌کننده مطابق با فرم سفارش فروش اعلام نموده در یک فرآیند حراج به فروش خواهد رسید. کاهش بوروکراسی تشریفات مناقصه و مزایده اشخاص حقوقی، کاهش هزینه‌های معاملاتی، ضمانت ایفای تعهدات طرفین و بازاریابی از طریق شبکه ملی کارگزاران مزایای بهره‌گیری از این بازار برای فعالان بازار املاک و مستغلات است.

بازار مشتقه

ابزارهای تعریف‌شده در این بازار عمدتاً با هدف مدیریت ریسک نوسان قیمت طراحی شده‌اند. دو ابزار مشتقه اصلی یعنی قرارداد آتی و قرارداد اختیار معامله که متعارف‌ترین ابزارهای جهانی مدیریت ریسک به شمار می‌روند در بورس کالای ایران معرفی شده است که به صورت پیوسته و روزانه مورد معامله قرار می‌گیرند.

قرارداد آتی

قرارداد آتی، قراردادی است که بر اساس آن فروشنده متعهد می‌شود در سررسید معین، مقدار معینی از کالای مشخص را به قیمت مشخص بفروشد و در مقابل، خریدار که طرف دیگر قرارداد است متعهد می‌شود همان کالا با همان مشخصات را در سررسید معین بخرد و برای اینکه هر دو طرف به تعهدات خود عمل کنند باید مبلغی را به عنوان وجه تضمین اولیه نزد اتاق پایاپای بگذارند که این وجه متناسب با تغییرات قیمت معاملات قرارداد آتی موردنظر به صورت روزانه تعدیل می‌گردد. ازجمله ویژگی‌های این معاملات می‌توان به تضمین معاملات توسط اتاق پایاپای و نبود ریسک اعتباری، معامله در بورس و شفافیت قیمت، هزینه اندک معاملات، استفاده از اهرم مالی برای خریدوفروش، نقدشوندگی بالای معاملات، استانداردسازی و معافیت مالیاتی اشاره کرد. قراردادهای آتی به دلیل ویژگی‌های خاص خود معمولاً دارای بازار ثانویه پررونق و با نقدشوندگی بالا هستند. قرارداد آتی پرمعامله‌ترین ابزار معرفی شده در بورس‌های کالایی کشورهای پیشرفته است.

اختیار معامله

قرارداد اختیار معامله قراردادی است که در آن یک طرف، اختیار(حق) خرید و یا فروش کالایی را از طرف دیگر خریداری می‌کند و به موجب آن قادر خواهد بود که در صورت تمایل در سررسید معینی از این حق خود استفاده کند یا به عبارتی دیگر اختیار خرید یا اختیار فروش خود را اعمال کند. دارنده (خریدار) اختیار این حق را به موجب پرداخت مبلغی به فروشنده اختیار کسب کرده است. در حقیقت تنها خریدار اختیار خرید یا فروش حق اعمال آن را دارد و در صورت اعمال اختیار از سوی خریدار اختیار، فروشنده ملزم به ایفای تعهدات عنوان‌شده در قرارداد اختیار است. در صورت اعمال اختیار خرید، فروشنده اختیار خرید موظف به تحویل دارایی با مشخصات، مقدار و قیمت تعیین‌شده در قرارداد به خریدار اختیار خرید است و در صورت اعمال اختیار فروش، فروشنده اختیار فروش موظف

به خرید دارایی با مشخصات، مقدار و قیمت تعیین شده در قرارداد از خریدار اختیار فروش است. این ابزار نیز برای پوشش ریسک نوسانات قیمت استفاده می گردد و از خاصیت اهرمی برخوردار است. هزینه انجام معاملات اندک است و راهبردهای معاملاتی گسترده ای را می توان با استفاده از این ابزار عملیاتی نمود.

بازار مالی

برخی از ابزارهای تعریف شده در بورس کالای ایران با رویکرد تأمین مالی طراحی شده است. بخش های اقتصادی مختلف با به کارگیری این ابزارها قادر خواهند بود تأمین مالی گسترده تر و کم هزینه تری را برای خود فراهم آورند. همچنین این ابزارها به گونه ای طراحی شده است که سرمایه گذاران بیشتری را به سوی بازارهای کالایی جذب کند.

اوراق سلف موازی استاندارد

معاملات اوراق سلف موازی استاندارد شکل تکامل یافته معاملات سلف بازار فیزیکی بورس کالا است. معاملات سلف قابل انجام در بازار فیزیکی علی رغم مزیت هایی که دارند با محدودیت های خاصی مواجه اند که امکان بهره گیری حداکثر از آن ها جهت تأمین مالی به خصوص در دوره های رکودی را تحت تأثیر قرار می دهد. خریداران کالا در معاملات سلف با ریسک تغییرات قیمت و ریسک نقدشوندگی مواجه هستند زیرا به دلیل نبود بازار ثانویه برای این نوع معاملات امکان فروش کالای موردنظر توسط خریدار به شخص ثالث وجود ندارد. به همین دلیل خریداران تمایلی به پیش خرید بلندمدت (بیش از ۶ ماه) با این شیوه ندارند و تأمین مالی در این روش به دوره های کوتاه مدت محدود می گردد که این مشکلات با تعریف اوراق سلف موازی استاندارد برطرف شده است. معاملات این اوراق مانند معاملات سلف می باشد با این تفاوت که خریدار این اختیار را دارد که قبل از تاریخ سررسید، قرارداد را به شخص دیگری واگذار کند. در این نوع قرارداد، ابتدا اوراق توسط ناشر (تولیدکننده کالا) در بازار اولیه عرضه می گردد و پس از آن با تشکیل بازار ثانویه، خریداران می توانند اوراق خریداری شده را به دیگران واگذار نمایند. در بازار ثانویه هیچ محدودیتی در خرید و فروش اوراق وجود ندارد و افراد می توانند اوراق را به دفعات مورد معامله قرار دهند.

گواهی سپرده کالایی

گواهی سپرده کالایی اوراق بهاداری است که مؤید مالکیت دارنده آن بر مقدار معینی کالا است. به عبارتی بهتر گواهی سپرده کالایی، سندی است که در قبال تحویل کالا به انبارهای تحت نظارت بورس کالای ایران صادر و مشخصات مربوط به کمیت و کیفیت کالا در آن درج می گردد. به منظور راه اندازی این بازار، انبارهای تخصصی که حائز استانداردهای موردنظر بورس کالا هستند پس از تودیع تضامین و بیمه نامه های لازم، مورد پذیرش بورس کالا قرار گرفته و ورود و خروج کالا در انبارها تحت نظارت مستمر بورس قرار می گیرد. سپس صاحبان کالا می توانند کالاهایی را که منطبق با مشخصات کیفی اعلامی توسط بورس باشد نزد انبارها سپرده کنند و به پشتوانه کالای سپرده

شده، گواهی سپرده کالایی در سامانه‌ها صادر می‌گردد. دارندگان گواهی سپرده کالایی می‌توانند در بازار طراحی شده توسط بورس کالای ایران اقدام به خرید یا فروش این اوراق کنند و همچنین می‌توانند با توثیق این اوراق، از شبکه بانکی کشور تسهیلات مالی دریافت نمایند. در این روش اگر مالک گواهی سپرده کالایی به هر دلیلی نتواند به تعهدات بانکی خود عمل نماید، بانک می‌تواند با فروش گواهی سپرده کالایی در بستر معاملاتی بورس کالا، منابع مالی خود را وصول نماید. البته در صورتی که فروش گواهی سپرده میسر نباشد، بانک می‌تواند کالا را تحویل گرفته و در بازار به فروش رساند. با توجه به اینکه در این روش ریسک نکول و نقدشوندگی دارایی توثیق شده برای شبکه بانکی کاهش می‌یابد، استفاده از ابزار گواهی سپرده کالایی موجب تسریع روند پرداخت تسهیلات مالی و کاهش هزینه تأمین مالی برای وام‌گیرندگان خواهد شد. بنابراین به‌کارگیری این روش هدایت منابع بانکی به سمت تولید را تسهیل خواهد نمود.

صندوق کالایی

صندوق‌های کالایی به دلیل ایجاد امکان سرمایه‌گذاری در بازارهای کالایی برای عموم، موفقیت قابل ملاحظه‌ای را در بازارهای مالی جهان به دست آورده‌اند. این صندوق‌ها امکان پیروی از بازده تغییرات قیمتی یک یا چند کالای معین را فراهم می‌آورند و واحدهای آن‌ها در بورس قابل معامله است. فعالیت اصلی این صندوق‌ها سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار مبتنی بر کالاهایی است که به عنوان دارایی پایه صندوق در نظر گرفته می‌شوند. مدیران این صندوق‌ها با استفاده از وجوه سرمایه‌گذاران، در مقیاس بزرگ سرمایه‌گذاری می‌کنند و به دنبال کسب بازدهی مناسب برای سرمایه‌گذاران صندوق هستند. سرمایه‌گذاران یا دارندگان واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق به نسبت سهم یا میزان سرمایه‌گذاری خود در صندوق، در سود و زیان آن شریک می‌شوند. این صندوق‌ها به سرمایه‌گذاران این امکان را می‌دهند که به رغم کسب بازدهی از نوسانات قیمتی کالاهای مورد نظر خود، نگرانی چندانی نسبت به نحوه خرید و نگهداری کالا، انبارداری، تحمل هزینه‌های حمل و نقل و خسارت‌های احتمالی نداشته باشند.

عملکرد سال ۱۳۹۹ بورس کالای ایران در یک نگاه

اهم رویدادهای سال ۱۳۹۹ در حوزه روابط عمومی

*برگزاری ۱۱ مراسم مهم از آیین راه اندازی ها و امضای تفاهم نامه های بورس کالای ایران همراه با عکاسی و فیلمبرداری و پوشش خبری

(برگزاری مجمع عمومی عادی و فوق العاده صاحبان سهام بورس کالای ایران، آغاز معاملات گواهی سپرده کالایی کشمش، آغاز عرضه املاک وزارت دفاع، تفاهمنامه با شرکت سرمایه گذاری تامین اجتماعی، آغاز راه اندازی معاملات صندوق های کشاورزی و گواهی سپرده کالای خرمای مضافتی، عرضه سنگ آهن برای نخستین بار در تالار حراج باز، نشست بررسی عرضه سیب آذربایجان غربی، نشست هم اندیشی راه اندازی قرارداد آتی نقره، تفاهمنامه با مرکز توسعه تجارت الکترونیکی وزارت صمت، تفاهمنامه با راه آهن جمهوری اسلامی ایران، آیین راه اندازی معاملات آتی نقره و حراج باز)

*تولید یک هزار و ۲۰۵ خبر، مصاحبه و گزارش از سوی سایت کالاخبر
*انتشار بیش از ۱۱ هزار و ۷۰۰ خبر، گزارش و مصاحبه های مرتبط با حوزه فعالیت بورس کالا در سایت کالاخبر
*تولید ۴۷ بسته صوتی کالاخبر (مرور آمار و مهم ترین اخبار هفتگی بورس کالا) و انتشار در فضای مجازی
*انتشار ۴ هزار و ۹۰۰ نبض بازار معاملات بورس کالا و بازارهای جهانی در سایت کالا خبر
*تولید و انتشار ۹۷۰ محتوای چند رسانه ای در سایت کالاخبر و شبکه تلویزیونی ایران کالا
*تهیه و درج یک هزار و ۳۰۷ خبر عرضه و معامله روی سایت های فارسی و انگلیسی بورس کالای ایران
*درج ۴۶۰ اطلاعیه روی سایت بورس کالای ایران در بخش های بازار فیزیکی، بازار آتی و بازار فرعی
*درج ۲۲۸ امید نامه بر روی سایت بورس کالای ایران در بخش های بازار فیزیکی و بازار فرعی
*تهیه ۱۸۳ گزارش هفتگی و ماهانه و درج آن ها در قسمت اخبار سایت فارسی، انگلیسی و عربی بورس کالای

ایران

*درج ۹۶ جدول معاملات هفتگی بازار فیزیکی و بازار مشتقه در بخش گزارش های آماری
*تهیه ۲۴۰ اینفوگرافی روزانه و انتشار در تمامی رسانه های برخط بورس کالا
*بازنشر ۶ هزار و ۹۶۰ خبر بورس کالا در توئیتر، سروش، تلگرام، آپارات و اینستا گرام
*درج ۷۲ گزارش صوتی و تصویری رویدادهای مهم بورس کالای ایران بر روی سایت رسمی شرکت
*تهیه ۲۷۳ بولتن اخبار مهم بورس کالا در حوزه اطلاع رسانی و شفافیت و ارائه به حوزه مدیریت
*تهیه و انتشار چهار شماره از دوماهنامه پیام اقتصادی بورس کالا
* پیگیری پروژه راه اندازی سکوی معاملاتی بین بورس کالای ایران و کشورهای روسیه و سوریه
* به روز سانی سایت انگلیسی بورس کالای ایران
* گردآوری، ترجمه، ویرایش و انتشار فصلنامه انگلیسی (Quarterly)، گزارش سالانه شرکت (Annual Report)، پیام های تبریک و مناسبتی
* راه اندازی سایت عربی (بارگذاری محتوا، متن، خبر، گزارش)

اهم دستاوردهای سال ۱۳۹۹

هدف راهبردی	برنامه‌ها و اقدامات سال ۱۳۹۹
گسترش تعاملات با نهادهای حاکمیتی، سیاستگذار و نظارتی	* ارتقا نظام ارزیابی عملکرد شرکت‌های کارگزاری در حوزه کالایی
توسعه و ارتقا سیستم‌ها و سامانه‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات	* راه اندازی نسخه جدید تابلوی معاملات برخط بازار فیزیکی، مالی و مشتقه * ارتقا سامانه ثبت سفارش در زمینه بروزرسانی ثبت سفارشات اعتباری * ارتقا سامانه های عرضه و معاملات * بازنگری دستورالعمل تسویه و پایاپای و رینگ صادراتی
توسعه کالا/ دارایی پایه جدید بر روی بازارها/ ابزارهای فعلی	* راه اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی خرما و کشمش * راه‌اندازی قرارداد آتی نقره * راه اندازی معاملات صندوق‌های کالایی کشاورزی
توسعه فرهنگ سرمایه‌گذاری و ارتقای سواد مالی در حوزه کالایی	* طراحی و اجرای فرآیند رتبه‌بندی آموزشی شرکت‌های کارگزاری * برگزاری کارگاه های آموزشی عمومی آشنایی با بورس کالای ایران و ابزارهای معاملاتی از قبیل قراردادهای آتی، اختیار معامله و سلف موازی استاندارد و همچنین روش های تأمین مالی در بورس کالای ایران برای کلیه ذینفعان * برگزاری کارگاه های آموزشی تخصصی برای کارگزاران
توسعه خطوط کسب و کار جدید	* راه اندازی معاملات اموال غیرمنقول در بورس کالای ایران * راه اندازی بازار حراج باز (سنگ آهن) * راه اندازی معاملات مناقصه

توسعه تعاملات و همکاری‌ها با نهادهای مالی در حوزه توسعه بازار و خدمات به مشتریان	* راه اندازی سامانه ثبت سفارش مستقیم (برخط)
تکمیل زنجیره خدمات به مشتریان	* طراحی مدل تسهیل تأمین مالی خریداران قرارداد سلف بازار فیزیکی از طریق شبکه بانکی * پیگیری پیاده‌سازی فرآیند توثیق گواهی سپرده کالایی
تقویت و توسعه نظام‌مند و متمرکز فعالیت‌های حوزه بازاریابی	* طراحی و تدوین مدل بازاریابی شرکت بورس کالای ایران
بهبود فرایندهای کسب و کار	* پیگیری یکپارچه‌سازی نمادهای معاملاتی گواهی سپرده * طراحی، بازبینی و یکسان سازی فرم‌های مربوط به حوزه انبارها
ارتقا کیفیت خدمات به مشتریان	* بازنگری و تسهیل در ضوابط تضامین و اعتبارسنجی عرضه کنندگان * طراحی و استقرار سامانه جدید مشتریان بازار فیزیکی و بازار مشتقه * طراحی و استقرار سامانه پذیرش کالا

توسعه سرمایه انسانی

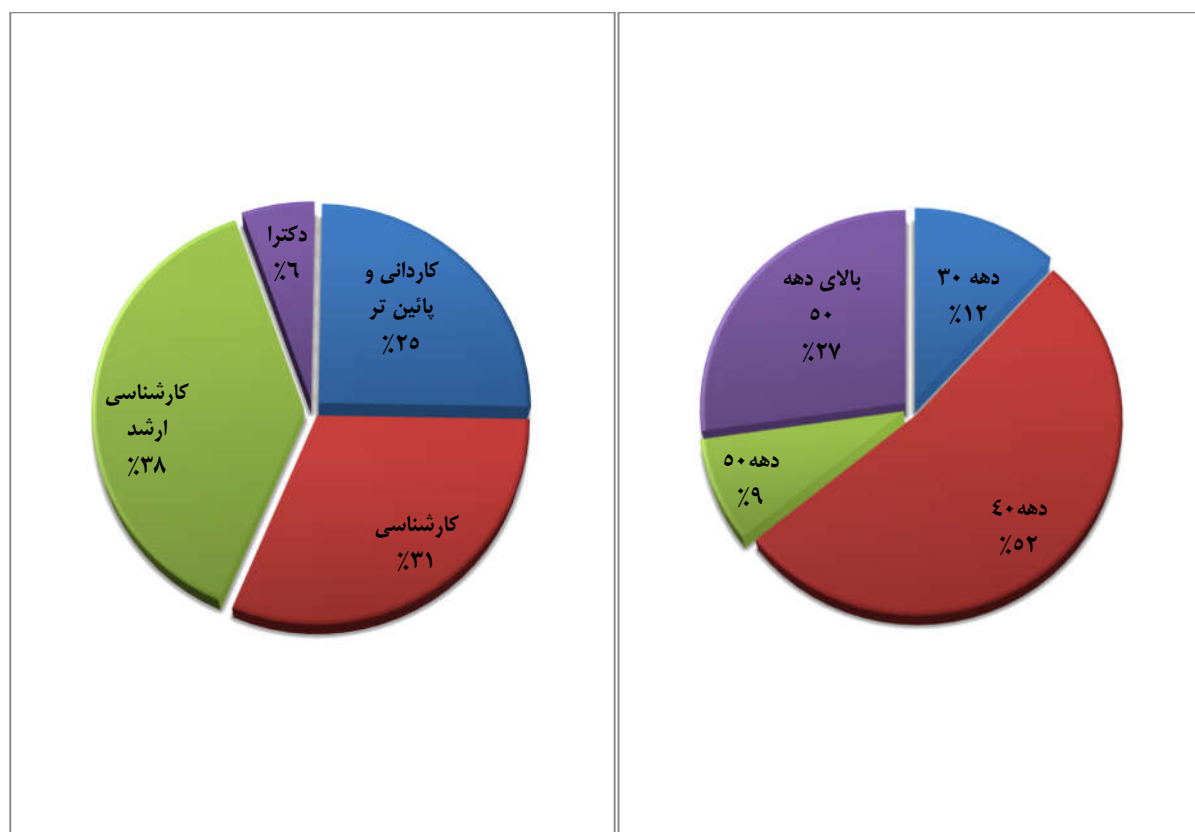
در سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰، برنامه ریزی و توسعه منابع انسانی در کنار بهسازی، حفظ و نگه داشت نیروی انسانی کارآمد و پویا به منظور استفاده ی موثر از منابع انسانی از اولویت های شرکت بوده است؛ تدوین، بازنگری، اصلاح و بهبود رویه های اجرایی و دستور العمل های مرتبط با حوزه منابع انسانی از جمله اهم اقدامات اساسی در این راستا بوده است. جداول و نمودارهای ذیل بیانگر وضعیت نیروی انسانی شرکت در پایان دوره مالی مورد اشاره و مقایسه آن با سال قبل می باشد:

جدول ۱۰: تعداد کارکنان شرکت براساس جنسیت در تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۳۰

جنسیت	سال ۱۳۹۹	سال ۱۳۹۸	افزایش (کاهش) تعداد کارکنان
مرد	۱۵۹	۱۴۹	۱۰
زن	۵۳	۴۷	۶
جمع	۲۱۲	۱۹۶	۱۶

جدول ۱۱: تعداد کارکنان شرکت براساس تحصیلات در تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۳۰

مقطع تحصیلی	سال ۱۳۹۹		سال ۱۳۹۸		افزایش (کاهش) تعداد کارکنان
	تعداد	سهم از کل (درصد)	تعداد	سهم از کل (درصد)	
کاردانی و پائین تر	۵۳	۲۵	۵۳	۲۷	-
کارشناسی	۶۶	۳۱	۵۹	۳۰	۷
کارشناسی ارشد	۸۱	۳۸	۷۲	۳۷	۹
دکتر	۱۲	۶	۱۲	۶	-
جمع	۲۱۲	۱۰۰	۱۹۶	۱۰۰	۱۶

نمودار ۵: ترکیب کارکنان شرکت براساس تحصیلات و سن در تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۳۰

کمیته‌های تخصصی هیأت مدیره

الف- کمیته تدوین مقررات و بازنگری فرآیندهای هیأت مدیره

کمیته مذکور وظیفه بررسی و تدوین کلیه مقررات پیشنهادی و تأیید آن جهت طرح در هیأت مدیره شرکت را عهده‌دار می‌باشد. علی‌رغم چالش‌های موجود در برگزاری جلسات کمیته فرعی تدوین مقررات در سال ۱۳۹۹ و رویکرد وقت سازمان بورس و اوراق بهادار در مقررات‌گذاری، موارد مرتبط حسب ضرورت در شرکت طرح و به هیأت مدیره محترم جهت بررسی و تصویب ارایه گردید که از اهم آن‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

ردیف	شرح
۱	تدوین نهایی ضوابط تضامین بازار فیزیکی و بازار فرعی بورس کالای ایران
۲	پیشنهاد مقررات حراج باز

از سوی دیگر، تصویب نهایی مقررات مرتبط با بورس کالای ایران، از کمیته تدوین مقررات سازمان پیگیری شده و هم‌چنین پاسخ استعلامات مربوط به مقررات از دیگر فعالیت‌های این مدیریت در حوزه تدوین مقررات بوده است.

ب- کمیته رسیدگی به اعتراضات مشتریان

این کمیته مسئول بررسی اعتراضات واصله از سوی مشتریان در خصوص معاملات بورس کالای ایران می‌باشد. رسیدگی به اعتراضات مربوط به ۸۲۷ فقره پرونده جدید از اقدامات کمیته در سال ۱۳۹۹ می‌باشد که از این میان، ۷۲۱ پرونده با موضوع تحویل با تاخیر، ۳۶ پرونده با درخواست فسخ بخش تحویل نشده، ۶۲ پرونده مربوط به ایرادات کیفی کالا و ۸ پرونده مربوط به کمیت کالا بوده است. ۵۵۳ مورد از اعتراضات، مربوط به گروه کالایی پتروشیمی و ۴۲۱ مورد آن در رابطه با قراردادهای نقدی است. هم‌چنین در حدود ۱۵۵ پرونده با اعلام رضایت معترض و سازش طرفین، رسیدگی ختم گردیده است.

ج- کمیته حسابرسی

این کمیته، مسئول نظارت بر کار حسابرسان داخلی و مستقل، پیشنهاد حسابرس مستقل به هیأت مدیره یا سهام‌داران به منظور انتصاب، پیشنهاد میزان حق الزحمه و عزل حسابرس مستقل، بازنگری و تأیید فعالیت‌های مربوط به حوزه‌ی حسابرسی و نیز کسب اطمینان از انجام اقدامات اصلاحی به موقع و صحیح توسط مدیریت برای کنترل ضعف‌ها، کاستی‌ها و سایر مشکلات شناسایی شده از سوی حسابرسان و هم‌چنین بررسی راهکارهای افزایش درآمدهای شرکت می‌باشد. کمیته مذکور طی سال ۱۳۹۹، در مجموع ۸ جلسه با حضور تمامی اعضاء (آقایان شاهین

چراغی، امیرحمزه مالمیر و علی سعیدی) تشکیل داده است. اعضای این کمیته در سال ۱۳۹۹ اقداماتی به شرح جدول ۱۲ انجام داده‌اند:

جدول ۱۲: اقدامات کمیته‌ی حسابرسی	
ردیف	شرح اقدامات
۱	ارزیابی ساختار کنترل داخلی شرکت و میزان پابندی به آن.
۲	ارزیابی و نظارت بر عملکرد مالی شرکت در فواصل زمانی یک‌ماهه و انحرافات آن از بودجه مصوبات سالانه.
۳	ارزیابی رعایت قوانین و مقررات در فواصل زمانی سه‌ماهه.
۴	بررسی و ارزیابی صورت‌های مالی سالانه و میان‌دوره.
۵	نظارت بر عملکرد حسابرس مستقل و ارزیابی گزارش‌های حسابرس مستقل در خصوص صورت‌های مالی و کنترل داخلی.
۶	ارزیابی آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مالی جهت پیشنهاد به هیأت مدیره.

د- کمیته تحقیق رسیدگی به تخلفات

به دنبال ابلاغ دستورالعمل رسیدگی به تخلفات در بازار سرمایه و راه‌اندازی سامانه الکترونیکی پرتو، کمیته تحقیق رسیدگی به تخلفات از اواخر سال ۱۳۹۸ آغاز به کار کرده که تاکنون به ۴۳ پرونده رسیدگی و رأی هیأت مدیره در خصوص آن‌ها صادر شده است.

هـ - کمیته انتصابات و جبران خدمات

در اجرای ماده ۳ منشور کمیته انتصابات و جبران خدمات و همچنین براساس تبصره ۲ ماده ۱۵ دستورالعمل حاکمیت شرکتی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران مصوب ۱۳۹۷/۰۴/۲۷ هیأت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار، این کمیته با هدف برنامه ریزی پرداخت ها و شیوه های جبران خدمات و بررسی کفایت و اثربخشی پرداخت های حقوق و مزایا و پاداش ها اقدام به تشکیل تعداد ۴ جلسه با حضور اعضای در سال ۱۳۹۹ نمود.

و- کمیته ساختمان

این کمیته به منظور بررسی شرایط خرید، موقعیت سنجی و بررسی و بازدید گزینه های خرید ساختمان جدید شرکت بورس کالای ایران واقع در خیابان طالقانی به مساحت ۲۵۲۷.۹۵ متر و زیربنای حدود ۳۷۰۰۰ متر و پروانه نوسازی به شماره ۶۰۰۱۳۶۷۰ به تعداد ۴ جلسه و با حضور تمامی اعضای تشکیل گردید.

ن- کمیته بازار

در سال ۱۳۹۹، تعداد ۲۳۷ جلسه کمیته بازار به منظور بررسی و پایش مستمر بازار محصولات مختلف و تصمیم گیری در خصوص معاملات و سایر مسایل مرتبط با بازار برگزار گردیده است. گزارش اقدامات صورت پذیرفته نیز در جلسات هیات مدیره تشریح گردیده است. همچنین به منظور بررسی بیشتر موضوعات ۳ جلسه کمیته بازار با حضور اعضای محترم هیات مدیره تشکیل و موارد مرتبط مورد بازنگری قرار گرفت.

سایر کمیته‌های تخصصی شرکت

الف- کمیته آتی (بازار)

این کمیته حسب بند ۳۵ از ماده ۱ دستورالعمل اجرایی معاملات قراردادهای آتی در شرکت بورس کالای ایران تشکیل گردیده است و کمیته‌ای است که اعضای آن توسط هیأت مدیره بورس جهت انجام وظایف مصرح در این دستورالعمل تعیین میشوند.

کمیته آتی در سال گذشته ۲۳ جلسه با حضور مستقیم اعضا تشکیل داده است که اهم مصوبات آن به شرح ذیل می‌باشد:

- دریافت و یا آزاد کردن وجوه تضمین اضافی در قراردادهای آتی به منظور مدیریت ریسک بازار
- احراز وقوع شرایط اضطرار در بازار و تصمیم گیری در خصوص اقدامات اجرایی به منظور بهبود شرایط
- ارائه پیشنهاد کاهش سقف موقعیت تعهدی باز در قراردادهای آتی پسته
- بررسی تایید یا عدم تایید برخی از معاملات در قراردادهای اختیار معامله

ب- کمیته منابع انسانی

در اجرای ماده ۳۵ آیین‌نامه منابع انسانی با موضوع پرداخت‌های رفاهی در سال ۱۳۹۹ در مجموع تعداد ۱۳ جلسه کمیته منابع انسانی برگزار شد و هرکدام از مصوبات به منظور گزینش و استخدام و ارائه پیشنهادات در خصوص حقوق و مزایای کارکنان به کمیته انتصابات و جبران خدمات هیات مدیره ه است.

ج- کمیته پذیرش مشتریان

این کمیته حسب بند ۱ از ماده ۲ ضوابط اجرایی شناسایی و پذیرش مشتریان در شرکت بورس کالای ایران تشکیل گردیده است و جهت بررسی تقاضای مشتریان برای دریافت کد معاملاتی فعالیت می‌نماید.

کمیته پذیرش مشتریان در سال ۱۳۹۹ با برگزاری تعداد ۲۰ جلسه مصوباتی به شرح ذیل داشته است:

- تصمیم‌گیری در خصوص صدور کد بورسی برای مشتریان خاص و مشتریان مناطق آزاد.
 - کنترل سهمیه خرید برای مشتریان از جمله مشتریان مناطق آزاد و ویژه، تعاونی‌های تامین نیاز و ...
 - تصمیم‌گیری در خصوص تعداد ثبت سفارش مجاز برای هر مشتری با توجه به وضعیت فعالیت هر مشتری بخصوص شرکت‌های تعاونی تامین نیاز.
 - تصمیم‌گیری در خصوص اعمال سهمیه مشتریان خاص یا تغییر سهمیه در کالاهای خاص حسب شرایط بازار.
 - تصمیم‌گیری در خصوص نحوه و زمان تأیید عضویت زیرمجموعه‌های تعاونی.
 - تصمیم‌گیری در خصوص نحوه اقدام در خصوص نامه‌های دریافتی از نهادهای مختلف جهت غیر فعال کردن کد معاملاتی مشتریان.
 - تصمیم‌گیری در خصوص مهلت زمانی جهت بروزرسانی مدارک مشتریان.
- تصمیم‌گیری در خصوص تسهیل و اصلاح فرآیند پذیرش مشتریان (صدور کد معاملاتی)

د- کمیته پذیرش انبار

کمیته پذیرش انبار حسب ماده ۲ ضوابط اجرایی پذیرش انبار در شرکت بورس کالای ایران جهت انجام وظایف مشخص شده در دستورالعمل پذیرش انبار و صدور، معامله و تسویه گواهی سپرده کالایی تشکیل شده است.

در سال ۱۳۹۹، تعداد ۹ جلسه با حضور اعضا تشکیل شده است که اهم مصوبات و اقدامات آن به شرح ذیل می‌باشد:

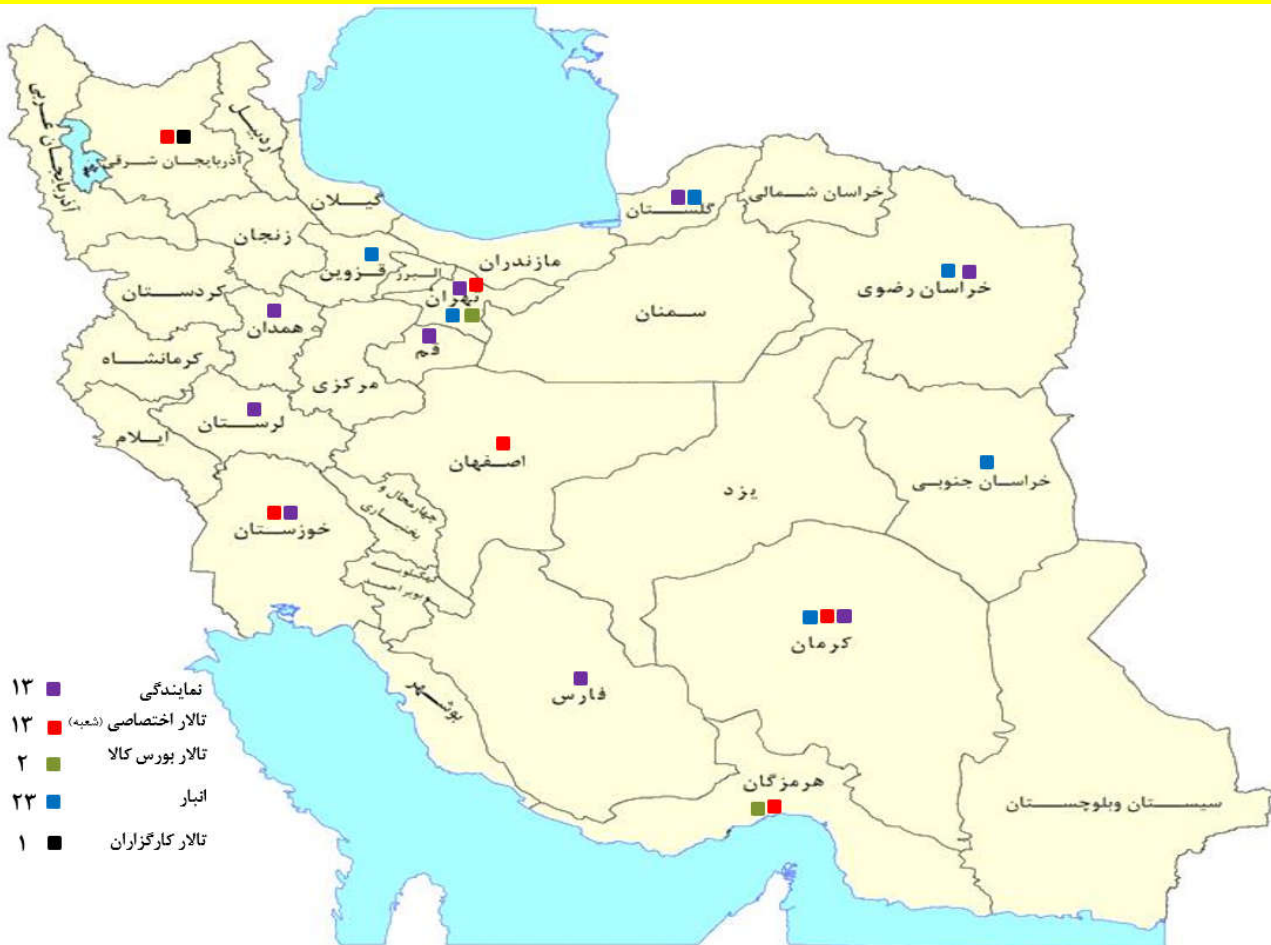
- بررسی و پذیرش ۲۱ انبار شامل
 - ✓ خزانه سکه طلا متعلق به بانک کارآفرین و بانک شهر.
 - ✓ انبار شرکت توسعه تجارت برنج مازندران و قربان پور به منظور نگهداری برنج.
 - ✓ انبار زعفران متعلق به شرکت‌های شرکت‌های بهرامن، شرکت تعاونی کشاورزی وحدت خراسان، تروند زعفران قاین.
 - ✓ انبار پرهیزکار، صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی تاکستان، شرکت توسعه فرآورده‌های غذایی مانی و اتحادیه تعاونی روستایی شهرستان ملایر به منظور نگهداری کشمش.
 - ✓ پذیرش انبار اتحادیه تعاونی روستایی شهرستان بم، اتحادیه تعاونی روستایی استان کرمان، عسگری و شرکت خدمات بازرگانی و سردخانه رطب ثمین بم به منظور نگهداری خرما.

- ✓ پذیرش خزانه بانک صادرات و بانک سامان در سایر استان ها.
- ✓ انبار زیره متعلق به شرکت آرمان تجارت نیوساد.
- ✓ انبار پسته بادامی متعلق به شرکت زرین زعفران مشرق زمین در شهرستان مه ولات.
- ✓ بررسی پذیرش انبار شرکت قیر آکام به منظور نگهداری قیر.
- ✓ بررسی پذیرش انبار شرکت سیم و کابل ابهر به منظور نگهداری مفتول مسی.
- بررسی و تمدید پذیرش ۴ خزانه شامل خزانه های سکه طلا متعلق به بانک رفاه کارگران، بانک سامان، بانک ملت و بانک صادرات.
- بررسی و تمدید پذیرش ۶ انبار زعفران متعلق به زعفران سحرخیز، طلای سرخ گلشید ایرانیان، صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی خراسان جنوبی، زرین زعفران مشرق زمین، اتحادیه تعاونی های روستایی خراسان رضوی و نوین زعفران.
- بررسی و تمدید پذیرش ۳ انبار زیره متعلق به شرکت های کیمیا بذر تربت حیدریه و اتحادیه تعاونی های روستایی خراسان رضوی (انبار دانش) و انبار شرکت مینو بذر گلستان.
- بررسی و تمدید پذیرش ۳ انبار پسته متعلق به شرکت طلای سبز زرنند، شرکت سبز دانه کویر و انبار شرکت زرین زعفران مشرق زمین.
- بررسی و تدوین برنامه زمان بندی بازرسی دوره ای از انبارها.
- بررسی و تصویب شرایط اختصاصی انبارها.
- بررسی نحوه تسویه حساب دوره ای و نهایی با انبارها.
- بررسی و تصمیم گیری در خصوص هزینه های انبارداری و ارزیابی کالاها.
- بررسی راه اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی شمش طلا.
- بررسی راه اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی قیر.

گستره بورس کالای ایران در کشور

بورس کالای ایران در راستای تحقق مأموریت خود اقدام به فعالیت در گستره وسیعی از کشور نموده است. نمودار شماره ۶ گستره فعالیت شرکت را در استان‌های مختلف کشور از نظر تعداد نمایندگی‌ها، تالار اختصاصی (شعبه)، تالار بورس، انبار و تالار کارگزاران را در سال ۱۳۹۹ نشان می‌دهد.

نمودار ۶: گستره بورس کالای ایران در ۱۳۹۹/۱۲/۳۰

محیط حقوقی

شرکت بورس کالای ایران متولی بازاری سازمان یافته، قانونمند و تحت نظارت می باشد؛ بازاری که روابط بین فعالان آن بر اساس مجموعه ای از قوانین و مقررات تنظیم شده است. مهم ترین قوانین و مقررات حاکم بر فعالیت شرکت عبارتند از:

- قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران
- قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید در راستای تسهیل اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی
- قانون تجارت
- قانون مبارزه با پولشویی
- قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم
- قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه ی جمهوری اسلامی ایران
- قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور
- قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی
- قانون نظام جامع دام پروری کشور
- قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی
- قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور
- قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت
- مصوبات هیأت وزیران در خصوص فعالیت های بورس کالا
- آیین نامه ها، دستورالعمل ها، ضوابط و مصوبات شورای عالی بورس، سازمان بورس و اوراق بهادار و هیأت مدیره شرکت در خصوص فعالیت ها و معاملات در بورس کالای ایران

سایر دستاوردها و فعالیتها

خوشبختانه طی سال ۱۳۹۹ تصمیماتی به نفع بورس کالای ایران در پرونده های مفتوحه از جمله پرونده شرکت رنگین پلاست آمل (هیأت داور)، پرونده آقای علی مهاجرانی (اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی شمال شرق استان تهران) و پرونده شرکت آمیتیس شیمی کار کیش در مرحله بدوی (شعبه ۱۴۱ مجتمع قضایی تجاری تهران) نهایی و ابلاغ گردید. پرونده های مربوط به جعل گواهی نامه های صادراتی (شرکت عایق حصار مهران، شرکت قیر هرمزگان، شرکت صندوق سرمایه گذاری و توسعه روابط اقتصادی ایران و عربستان) علی رغم گذشت زمان طولانی کماکان در حال رسیدگی می باشد. در حال حاضر مهم ترین پرونده های مفتوح شرکت، پرونده های مربوط به ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره)، آقایان علی مهاجرانی و سید امیرحسام موسوی، آقای ابراهیم طائی سقرلو، آقای فریبرز پرنا و شهرداری منطقه ۶ تهران است.

طی سال ۱۳۹۹ حدود ۷۰۰ مورد اسناد حقوقی اعم از ضمانت‌نامه، اسناد ثبتی، وکالت‌نامه و تعهدنامه مورد بررسی قرار گرفت که در این میان، بیشترین سهم مربوط به ضمانت‌نامه‌ها، در حدود ۵۰۰ فقره سند بوده است. هم‌چنین بر اساس نیاز و درخواست‌های ارایه شده از سوی سایر واحدهای شرکت، در مجموع حدود ۶۰ فقره قرارداد، تفاهم‌نامه و تمدیدیه در سال گذشته تنظیم و منعقد گردید.

پیگیری حقوق و تعهدات قراردادی، انجام امور ثبتی، پاسخ به استعلامات قضایی و غیرقضایی، شرکت در کمیته‌ها و کمیسیون‌های تخصصی مربوطه، پایش سوابق بایگانی فیزیکی مدیریت امور حقوقی و قراردادها، درج و به‌روزرسانی سوابق، مستندات و جزئیات قراردادها و پرونده‌های قضایی در سامانه میروفایلر، بررسی مبانی و ملاحظات رویه‌های رسیدگی به اعتراضات مشتریان، آسیب‌شناسی اعتراضات پر تکرار مشتریان و تهیه لوایح و دفاعیات در رابطه با تصمیمات صادره کمیته، تهیه لوایح و ارایه توضیحات در رابطه با پرونده‌های مطروحه، پایش قوانین و مقررات حوزه کالایی، درج متون مرتبط در پایگاه داده قوانین و مقررات بورس کالای ایران و جمع‌آوری مستندات، همکاری در کمیته‌های عضو و موضوعات ارجاع شده، تهیه پیش‌نویس و پاسخ سایر مکاتبات سازمان‌ها و دستگاه‌ها، تهیه گزارش‌های آسیب‌شناسی اطلاعیه‌های عرضه بازار فیزیکی، تهیه گزارش‌های آسیب‌شناسی و نظام‌نامه مقررات حاکم بر بورس کالای ایران در نظام حقوقی ایران، بررسی مبانی و ملاحظات رویه‌های رسیدگی به اعتراضات و ارایه طرح سامانه رسیدگی الکترونیک به اعتراضات مشتریان و هم‌چنین اصلاح فرم‌های طرح درخواست خسارت تحویل کالا، تدوین و ابلاغ شیوه‌نامه داخلی تدوین قراردادها و تفاهم‌نامه‌ها، برگزاری دوره‌های آموزشی جهت همکاران مدیریت امور حقوقی و قراردادها، تهیه متون نمونه ضمانت‌نامه جهت تودیع نزد اتاق پایاپای و همچنین متن نمونه وکالت‌نامه معاملات وکالتی، تهیه متون نمونه مبایعه‌نامه عرضه اموال غیرمنقول در بازار فرعی و ارزیابی شرایط مختلف عرضه این اموال، ایجاد رویه رسیدگی به اعتراضات کیفی کالا و عقد قرارداد بازرسی، انجام امور حقوقی و قراردادی مربوط به ملک طبقه و زمین خریداری‌شده جهت احداث ساختمان جدید شرکت، بررسی حقوقی مسائل و ابعاد مقرراتی بازار فیزیکی و مقررات ابلاغی نهادهایی چون تنظیم بازار، بررسی حقوقی و ارایه ملاحظات مربوط به نگهداری، ارایه و انتشار اطلاعات مشتریان بورس کالای ایران، برخی از مهم‌ترین فعالیت‌ها و اقدامات مدیریت امور حقوقی و قراردادها در سال ۱۳۹۹ می‌باشد.

مدیریت ریسک

در محیط تجارت امروز، مفهوم تجارت دیگر صرفاً متمرکز بر مدیریت ریسک‌های عملیاتی نبوده و نیازمند یک چارچوب جامع و یکپارچه برای مدیریت ریسک‌های مالی و غیر مالی (عملیاتی، شهرت، راهبردی و ...) در همه سطوح سازمان می‌باشد. شرکت‌ها می‌توانند عملکرد خود را با اتخاذ رویکرد جامع برای مدیریت ریسک بهبود بخشیده و ریسک‌های سازمانی خود را با کاهش هزینه‌های مستقیم و غیر مستقیم ناشی از مخاطرات از یک طرف و بهبود فرآیندهای تصمیم‌گیری برای بهره‌گیری از فرصت‌ها از طرف دیگر مدیریت نمایند که این مهم نهایتاً زمینه‌ساز افزایش ارزش شرکت خواهد شد.

طبیعتاً بورس کالای ایران به دلیل اقتضائات خاص فرآیندی، محیطی و نقش موثر آن در اقتصاد کشور با ریسک‌هایی (مثبت و منفی) مواجه است که بایستی در زمان مناسب شناسایی و راهکارهای مدیریت اثربخش و کارای آن تعیین و اجرا شوند. شرکت بورس کالای ایران از سال ۱۳۹۶ با هدف هرچه بهتر ریسک‌های موجود در کسب و کار خود نسبت به طراحی و پیاده‌سازی سیستم مدیریت ریسک بر مبنای چارچوب مفهومی کوزو اقدام کرده است که در این راستا فعالیت‌های موثر و لازمی انجام گرفت. در ادامه اهم اقدامات انجام گرفته در حوزه مدیریت ریسک شرکت طی سال ۱۳۹۹ تشریح می‌گردد:

۱- بروزرسانی چارچوب، اسناد و رویه‌های مدیریت ریسک شرکت بر مبنای آخرین بروزرسانی چارچوب مدیریت ریسک سازمانی کوزو ۲۰۱۷؛

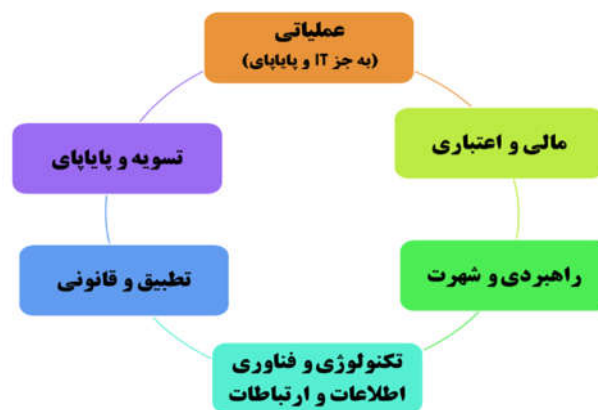
۱- تدوین و تصویب منشور کمیته ریسک هیأت مدیره شرکت و برگزاری ۳ جلسه با اهم اقدامات ذیل:

✓ بازننگری چارچوب مدیریت ریسک مطابق آخرین ویرایش ارائه شده توسط موسسه کوزو؛

✓ بررسی مدل اعتبارسنجی عرضه‌کنندگان جهت تعیین میزان بهینه تضامین؛

- ✓ تدوین طبقه‌بندی جدید ریسک‌های شرکت؛
- ✓ تصویب منشور کمیته فرعی ریسک کارگزاران.

۲- تدوین و تصویب طبقه‌بندی جدید ریسک‌های شرکت منطبق بر سند راهبردی بروزرسانی شده و آخرین تحولات محیط درونی و بیرونی شرکت در ۶ دسته کلی به شرح ذیل:

به منظور دستیابی هرچه اثربخش‌تر و کاراتر به اهداف تعیین شده برای سیستم مدیریت ریسک شرکت، فعالیت‌های پیش روی شرکت در این حوزه به قرار ذیل می‌باشند:

- تقویت ساختار حاکمیت ریسک شرکت؛
- تمرکز بیشتر بر پایش و مدیریت ریسک‌های راهبردی، تسویه و پایایی؛
- توسعه داشبورد تعاملی مدیریت ریسک شرکت (در راستای اطلاع‌رسانی و تصمیم‌سازی بهینه برای مدیران ارشد).

ریسک ناشی از بیماری کرونا: در نتیجه شیوع بیماری ناشی از ویروس کرونا، برخی از فعالیت‌های اقتصادی کشور تحت تأثیر کاهش تقاضا قرار گرفته است. با این وجود به دلیل ماهیت فعالیت بورس کالا مبنی بر عرضه محصولات، مواد اولیه و کالاهای اساسی و ضرورت در دسترس بودن این محصولات و کالاها برای زندگی و فعالیت‌های اصلی و عامه جامعه، انتظار نمی‌رود شیوع بیماری کرونا منجر به تأثیر منفی اساسی بر معاملات شرکت بورس کالا شود. همچنین با توجه به ماهیت مواد اولیه و کالاهای معامله شده در بورس کالا، در صورت کاهش تقاضا برای این اقلام در کوتاه مدت، افزایش تقاضا جهت جبران کسری بوجود آمده در دوره پساکرونا کاملاً محتمل خواهد بود.

ریسک ناشی از تحریم‌های اقتصادی: تحریم‌های اقتصادی بر روی حجم و قیمت محصولات مورد معامله در بورس کالا و در نهایت بر درآمدهای عملیاتی بورس کالا تأثیرگذار می‌باشد. شرکت بورس کالای ایران در واکنش به این ریسک، اقدام به گسترش سبد درآمدی خود از طریق معرفی و توسعه محصولات قابل معامله و همچنین ابزارهای مالی جدید نموده است که علاوه بر کارکردهای اقتصادی و اجتماعی در سطح کلان، منافع سهامداران شرکت را نیز در سطح حداکثر حفظ می‌کند.

آمار معاملات بورس کالای ایران در سال ۱۳۹۹ در مقایسه با سال‌های گذشته

در این بخش آمار کلی معاملات طی سال ۱۳۹۹ شامل محصولات صنعتی و معدنی، پتروشیمی، فرآورده‌های نفتی و محصولات کشاورزی و همچنین معاملات اوراق بهادار مبتنی بر کالا مورد بررسی قرار گرفته است.

گزیده آمار معاملات

مجموع معاملات بورس کالای ایران در بازار فیزیکی، بازار مشتقه و بازار مالی، در سال ۱۳۹۹ برابر ۳،۵۰۶ هزار میلیارد ریال بوده که نسبت به سال ۱۳۹۸ رشد ۱۰۷ درصدی را تجربه کرده است. جدول شماره ۱ گزیده اطلاعات معاملاتی شرکت را نشان می‌دهد. همچنین نمودار شماره ۱ ارزش معاملات بورس کالای ایران از ابتدای راه‌اندازی بورس را ارائه می‌نماید.

افزایش حجم معاملات بورس کالای ایران در سال ۱۳۹۹ در وهله اول به علت ارتقای جایگاه بورس کالا در اقتصاد ملی و تاثیرگذاری آن در تامین مواد اولیه صنایع مختلف می‌باشد. همچنین با توجه به قوانین و مقررات موجود مبنی بر خروج کالاهای پذیرفته شده در بورس‌های کالایی از شمول قیمت‌گذاری، انگیزه عرضه‌کنندگان جهت عرضه محصولات در بورس افزایش یافت.

در سال ۱۳۹۹ سیاست تنوع بخشی به عرضه‌کنندگان و تنوع بخشی به محصولات قابل عرضه از سیاست‌هایی بود که مورد پیگیری قرار گرفت. خصوصاً در حوزه محصولات فولادی این مهم با ورود عرضه‌کنندگان جدید در کل زنجیره تحقق پیدا کرد و در سال ۱۴۰۰ امید است به توان نسبت به توسعه این بخش اقدام نمود. توسعه تالار معاملات حراج باز و توسعه معاملات قراردادهای کشف پرمیوم در حوزه قیر نیز از دیگر اقدامات موثر در سال ۱۳۹۹ برشمرده می‌شود.

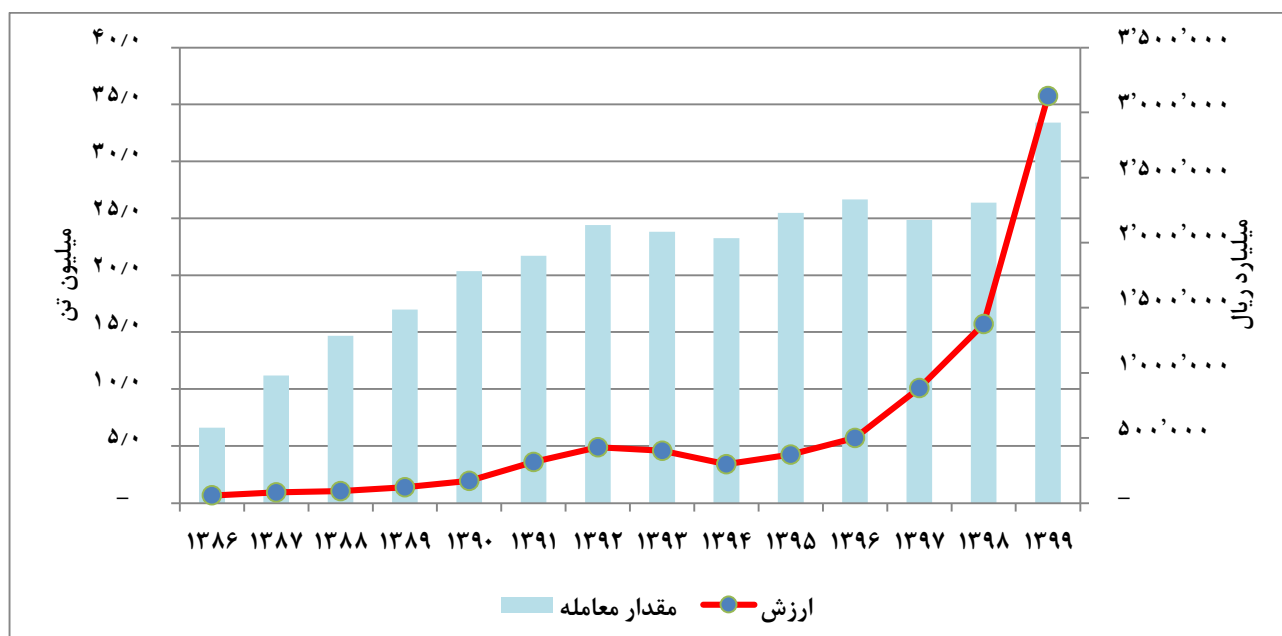
بازار فیزیکی

در معاملات بازار فیزیکی مطابق جدول ۳، در همه گروه‌ها ارزش معاملات با رشد همراه بوده است ضمن اینکه در همه گروه‌ها به جز گروه محصولات کشاورزی حجم معاملات نیز افزایش داشته است. در بازار فیزیکی طی سال ۹۹ در مجموع ۳۳ میلیون تن انواع محصولات به ارزش ۳،۱۲۶ هزار میلیارد ریال معامله شده است که به لحاظ ارزش از رشد ۱۲۷ درصدی و به لحاظ حجم از رشد ۲۷ درصدی برخوردار بوده است.

لازم به توضیح است حجم و ارزش معاملات بازار فیزیکی طی سال ۱۳۹۹ به بالاترین میزان از زمان تاسیس بورس کالای ایران رسیده است ضمن اینکه ثبت بالاترین رکود حجم و ارزش معاملات در سال ۱۳۹۹ در بازار گروه محصولات صنعتی، محصولات پتروشیمی و فرآورده های نفتی نیز رقم خورده است.

جدول ۱۳: آمار معاملات بازار فیزیکی در سال های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹

گروه اصلی کالا	۱۳۹۹		۱۳۹۸		در صد تغییرات	
	حجم (هزار تن)	ارزش (میلیارد ریال)	حجم (هزار تن)	ارزش (میلیارد ریال)	حجم	ارزش
محصولات صنعتی	۱۳,۴۲۴	۱,۶۶۰,۷۲۰	۹,۷۰۱	۶۱۵,۲۶۷	۳۸	۱۷۰
محصولات پتروشیمی	۵,۱۳۸	۸۳۳,۶۲۱	۴,۶۱۵	۴۲۴,۵۲۹	۱۱	۹۶
محصولات فرآورده های نفتی	۱۴,۳۹۱	۶۰۷,۴۳۵	۱۱,۹۴۲	۳۳۱,۴۵۵	۲۱	۸۳
محصولات کشاورزی	۱	۶,۴۹۴	۴	۹۴	(۷۵)	۶۸۰۰
بازار فرعی	۳۱۴	۱۷,۸۲۰	۹۳	۴,۷۵۷	۲۳۸	۲۷۵
اموال غیرمنقول	۰	۳۲۷	۰	۰	۰	—
کل معاملات	۳۳,۳۹۱	۳,۱۲۶,۴۱۷	۲۶,۳۵۵	۱,۳۷۶,۱۰۲	۲۷	۱۲۷

نمودار ۷: حجم و ارزش معاملات بازار فیزیکی بورس کالای ایران از تاسیس تا پایان سال ۱۳۹۹

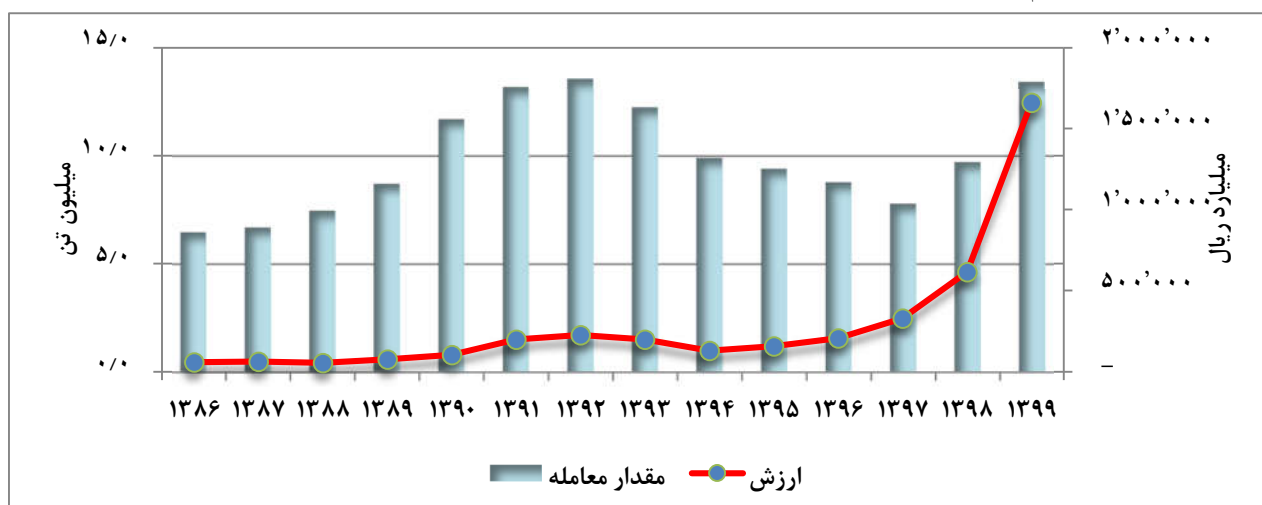
محصولات صنعتی و معدنی

مطابق با جدول شماره ۱۴ در بازار محصولات صنعتی و معدنی در سال ۱۳۹۹ در مجموع ۱۳ میلیون تن انواع محصولات به ارزش ۱,۶۶۱ هزار میلیارد ریال معامله شده است که در مقایسه با سال ۱۳۹۸ به ترتیب به لحاظ حجم و ارزش، ۴۱.۶ و ۱۷۱ درصد رشد داشته است. در تالار طلا نیز در سال ۱۳۹۹ میزان ۶۷۵ کیلوگرم شمش طلا به ارزش ۷.۶ هزار میلیارد ریال معامله شده است که به ترتیب حجم و ارزش رشد ۲۷ و ۱۵۷ درصدی نسبت به سال گذشته داشته است لازم به ذکر است مطابق با نمودار شماره ۸، بالاترین رقم حجم و ارزش معاملات محصولات صنعتی و معدنی از ابتدای راه اندازی شرکت بورس کالای ایران طی سال ۱۳۹۹ رقم خورده است.

جدول ۱۴: آمار معاملات محصولات صنعتی و معدنی در سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹

نام کالا	۱۳۹۹		۱۳۹۸		در صد تغییرات		در صد از کل	
	حجم (هزار تن)	ارزش (میلیارد ریال)	حجم (هزار تن)	ارزش (میلیارد ریال)	حجم	ارزش	حجم	ارزش
آلومینیوم	۲۳۹	۹۵,۶۷۱	۱۹۸,۳۲۰	۴۴,۸۸۷,۵۲۷,۴۷۰	۲۰.۴۷٪	۱۱۳.۱٪	۱.۷٪	۵.۸٪
روی	۱۴	۶,۸۷۷	۷,۳۵۰	۲,۱۲۳,۲۷۶,۰۸۵	۸۸٪	۲۲۴٪	۰.۱٪	۰.۴٪
فولاد	۱۲,۴۳۷	۱,۳۰۹,۰۸۳	۹,۰۹۱,۲۷۹	۴۴۴,۰۵۸,۴۴۲,۱۶۱	۳۶.۸٪	۱۹۵٪	۹۰.۵٪	۷۸.۸٪
مس	۲۰۷	۳۰۲,۲۰۴	۲۱۸,۰۳۵	۱۰۶,۴۸۴,۳۷۱,۱۱۰	-۵.۰٪	۹۰٪	۱.۵٪	۱۲.۳٪
کنسانتره	۱	۲۰,۸۳۵	۴۹۸	۷,۰۴۵,۹۲۲,۴۶۶	۲۴٪	۱۹۶٪	۰.۰۰٪	۱.۳٪
کنسانتره مولیبدن	۶	۱۱,۷۱۳	۶,۳۹۰	۶,۲۷۰,۵۳۳,۱۸۰	۱.۳٪	۸۷٪	۰.۰٪	۰.۷٪
کک	۱۳	۴۲۳	۲۴,۹۰۰	۴۳۶,۷۹۱,۰۰۰	-۴۶٪	-۳٪	۰.۱٪	۰.۰٪
سنگ آهن	۵۰۵	۶,۰۲۸	۱۱۵,۰۰۰	۵۳۵,۹۹۰,۰۰۰	۳۳۹٪	۱۰۱۳٪	۳.۷٪	۰.۴٪
سرب	۰.۵	۱۷۶	۷۰	۱۶,۶۴۸,۷۵۰	۶۳۶٪	۹۵۹٪	۰.۰٪	۰.۰٪
چدن	۱	۱۱۹	۰	۰	—	—	۰.۰۱٪	۰.۰۰۷٪
کل بازار	۱۳,۴۲۴	۱,۶۵۳,۱۲۹	۹,۷۰۰,۸۴۲	۶۱۲,۳۱۲,۹۷۷,۲۲۲	۴۱.۶٪	۱۷۱٪	۱۰۰.۰٪	۱۰۰.۰٪
* طلا	۰.۶۷۵	۷,۵۹۱	۵۳۱	۲,۹۵۴,۲۱۹,۴۶۲	۲۷٪	۱۵۷٪		

* واحد طلا: کیلوگرم

نمودار ۸: روند حجم و ارزش معاملات محصولات صنعتی در بورس کالای ایران از تاسیس تا پایان سال ۱۳۹۹

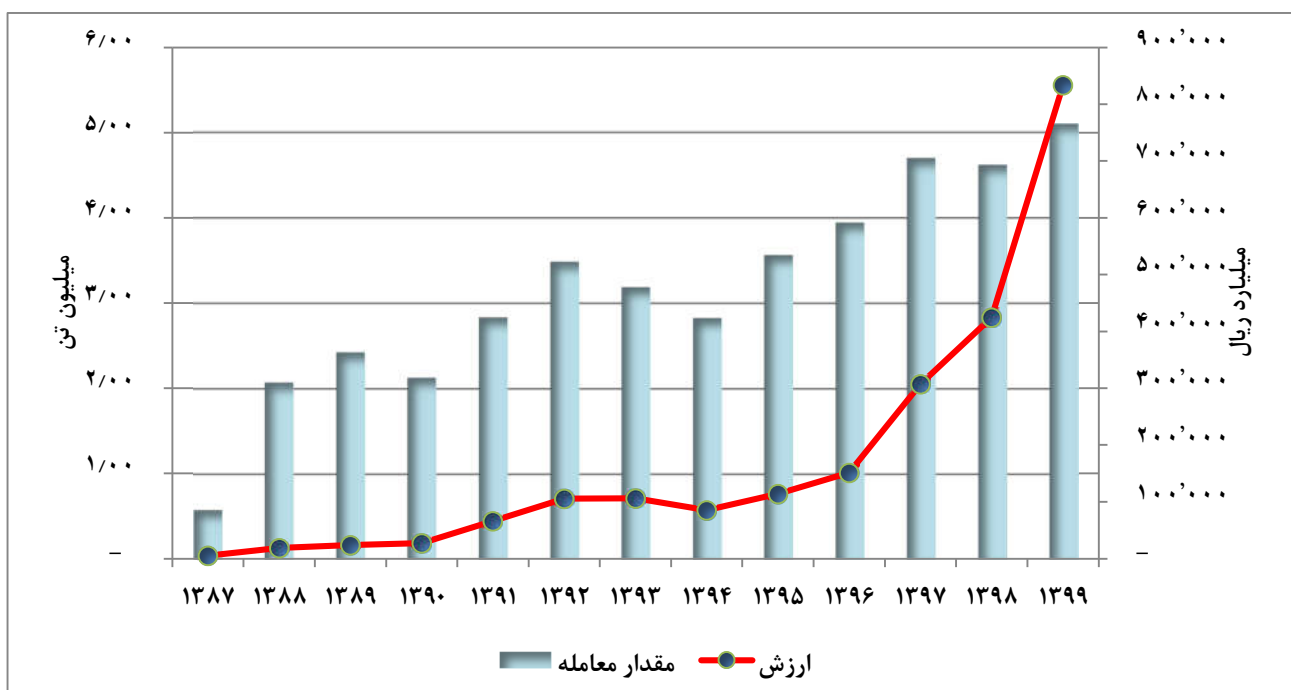
محصولات پتروشیمی

مطابق با جدول شماره ۱۵ در بازار محصولات پتروشیمی در سال ۱۳۹۹ در مجموع ۵ میلیون تن انواع محصولات به ارزش ۸۳۳ هزار میلیارد ریال معامله شده است که در مقایسه با سال ۱۳۹۸ به ترتیب به لحاظ حجم و ارزش، ۱۱ و ۹۶ درصد رشد داشته است. همچنین مطابق با نمودار شماره ۹، بالاترین رکورد حجم و ارزش معاملات محصولات پتروشیمی از ابتدای راه اندازی شرکت بورس کالای ایران طی سال ۱۳۹۹ رقم خورده است.

حجم و ارزش معاملات در بازار محصولات شیمیایی به ترتیب ۲۴ و ۸۲ درصد و محصولات پلیمری نیز شاهد افزایش ۵ درصدی در حجم و ۱۰۰ درصدی در ارزش بوده است. تقویت عرضه و معاملات محصولات پتروشیمی در بورس کالا در کنار افزایش نرخ محصولات پتروشیمی به تبعیت از افزایش نرخ ارز رشد ارزش معاملات این گروه را رقم زده است.

جدول ۱۵: آمار معاملات محصولات پتروشیمی در سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹

نام کالا	۱۳۹۹		۱۳۹۸		درصد تغییرات		درصد از کل	
	حجم (تن)	ارزش (هزار ریال)	حجم (تن)	ارزش (هزار ریال)	حجم	ارزش	حجم	ارزش
شیمیایی	۱,۷۰۰	۱۴۶,۶۵۳	۱,۳۶۹	۸۰,۴۴۸	۲۴٪	۸۲٪	۹٪	۱۰٪
پلیمر	۳,۴۳۸	۶۸۶,۹۶۸	۳,۲۴۶	۳۴۴,۰۶۵	۵٪	۱۰۰٪	۱۸٪	۴۸٪
جمع پتروشیمی	۵,۱۳۸	۸۳۳,۶۲۱	۴,۶۱۵,۴۰۱	۴۲۴,۵۲۹	۱۱٪	۹۶٪	۲۶٪	۵۸٪

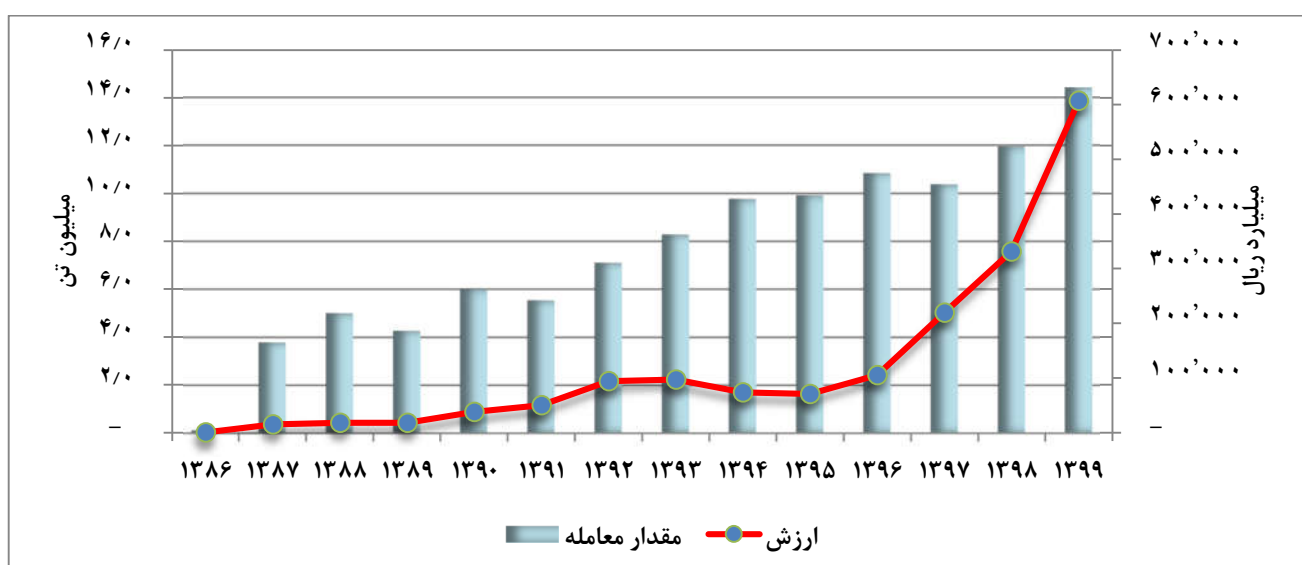
نمودار ۹: روند حجم و ارزش معاملات محصولات پتروشیمی در بورس کالای ایران از ابتدای راه‌اندازی بورس

فرآورده‌های نفتی

مطابق با جدول شماره ۱۶ در بازار فرآورده‌های نفتی در سال ۱۳۹۹ در مجموع ۱۴.۴ میلیون تن انواع فرآورده‌ها به ارزش ۶۰۷ هزار میلیارد ریال معامله شده است که در مقایسه با سال ۱۳۹۸ به ترتیب به لحاظ حجم و ارزش، ۲۰۵ و ۸۳ درصد رشد داشته است. از این بین بیشترین درصد تغییرات حجم و ارزش مربوط به گروه روغن با ۱۴۷٪ و ۳۹۰٪ رشد بوده است. این افزایش در نتیجه تعیین کف عرضه هفتگی برای روغن پایه و الزام روغن‌سازان به فروش روغن پایه از طریق بورس کالا بوده است. لازم به ذکر است انجام معاملات پرمیوم قیر و وکیوم باتوم نیز با استقبال همراه بوده و ۱۲٪ از حجم معاملات قیر و ۲۳٪ از حجم معاملات وکیوم باتوم در سال ۱۳۹۹ مربوط به این نوع قراردادها است. مطابق با نمودار شماره ۱۰، بالاترین رکورد حجم و ارزش معاملات فرآورده‌های نفتی از ابتدای راه‌اندازی شرکت بورس کالای ایران طی سال ۱۳۹۹ رقم خورده است.

جدول ۱۶: آمار معاملات فرآورده‌های نفتی در سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹

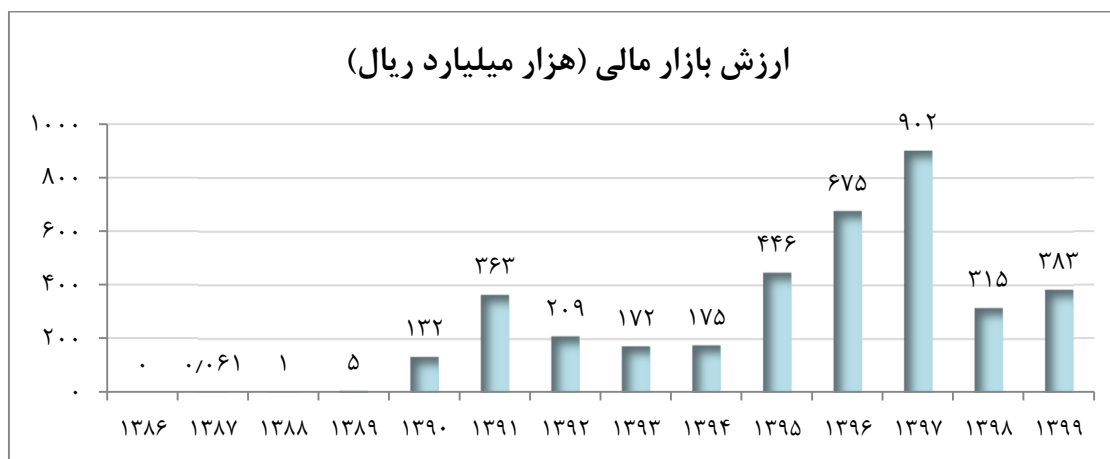
نام کالا	۱۳۹۹		۱۳۹۸		درصد تغییرات		درصد از کل	
	ارزش (میلیارد ریال)	حجم (هزار تن)	ارزش (میلیارد ریال)	حجم (هزار تن)	ارزش	حجم	ارزش	حجم
روغن	۱۳,۵۳۵	۱۱۷	۲,۷۶۵	۴۷	۳۹۰٪	۱۴۷٪	۱٪	۱٪
قیر	۲۴۰,۷۷۰	۵,۴۳۵	۱۳۰,۰۷۰	۴,۶۴۹	۸۵٪	۱۷٪	۱۷٪	۲۸٪
وکیوم باتوم	۲۴۱,۲۲۱	۶,۳۰۸	۱۳۹,۷۲۲	۵,۴۲۲	۷۳٪	۱۶,۴٪	۱۷٪	۳۳٪
گوگرد	۶,۲۲۳	۷۱۰	۱,۰۸۸	۳۱۳	۴۷۲٪	۱۲۷٪	۰٪	۴٪
لوب کات	۱۰۱,۴۰۰	۱,۷۳۰	۵۴,۵۱۱	۱,۴۰۸	۸۶٪	۲۲,۸٪	۷٪	۹٪
سلاپس واکس	۱,۴۸۰	۴۱	۱,۴۷۵	۴۸	۰,۳٪	-۱۵٪	۰٪	۰٪
گازها و خوراکها	۱۵۳	۴	۱۶	۱	۸۷۱٪	۲۷۷٪	۰٪	۰٪
عایق رطوبتی	۲,۶۵۳	۴۶	۱,۸۲۳	۵۴	۴۵,۵۳٪	-۱۵٪		
جمع فرآورده‌های نفتی	۶۰۷,۴۳۵	۱۴,۳۹۱	۳۳۱,۴۷۰	۱۱,۹۴۲	۸۳٪	۲۰٪	۴۲٪	۷۴٪

نمودار ۱۰: روند حجم و ارزش معاملات محصولات فرآورده‌های نفتی در بورس کالای ایران از تاسیس تا پایان سال ۱۳۹۹

بازار مالی

در معاملات بازار اوراق بهادار مبتنی بر کالا مطابق جداول ۱۷ و ۱۸، تعداد قراردادهای آتی و اختیار معامله با کاهش و تعداد قراردادهای سلف موازی استاندارد، گواهی سپرده کالایی و صندوق سرمایه‌گذاری با افزایش همراه بوده است. ارزش معاملات نیز در همه قراردادهای به استثناء قراردادهای آتی با افزایش همراه بوده است. افزایش تولید محصول زعفران در کشور و کاهش قیمت این محصول اصلی ترین دلیل کاهش ارزش معاملات قراردادهای آتی در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال ۱۳۹۸ بوده است. بالا رفتن عمق بازار گواهی سپرده کالایی، اضافه شدن صندوقهای سرمایه گذاری کالاهای کشاورزی و ... از دلایل اصلی تغییرات رخ داده در افزایش حجم و ارزش معاملات بازار مالی بورس کالای ایران بوده است.

نمودار ۱۱: ارزش معاملات در بازار اوراق بهادار مبتنی بر کالا (بازار مشتقه و بازار مالی) - برحسب هزار میلیارد ریال

جدول ۱۷: تعداد و ارزش قراردادهای مشتقه

آمار معاملات	سال ۱۳۹۹		سال ۱۳۹۸		درصد تغییر (حجم)	درصد تغییر (ارزش)
	تعداد قرارداد	ارزش	تعداد قرارداد	ارزش		
	(هزار قرارداد)	(میلیارد ریال)	(هزار قرارداد)	(میلیارد ریال)		
قراردادهای آتی	۱۳.۷۲۷	۱۹۲.۱۰۳	۱۵.۷۳۵	۲۴۸.۵۹۶	۱۲.۸-	۲۲.۷-
قراردادهای اختیار معامله	۳۵	۴۰.۸	۵۴	۱.۲۴۰	۳۷-	۱۸۴.۲
جمع قراردادهای مشتقه	۱۳.۷۶۲	۱۹۲.۵۱۱	۱۵.۷۸۹	۲۴۹.۸۳۷	۱۲.۸-	۲۱.۷-

جدول ۱۸: تعداد و ارزش معاملات بازار مالی

آمار معاملات	سال ۱۳۹۹		سال ۱۳۹۸		درصد تغییر (حجم)	درصد تغییر (ارزش)
	تعداد قرارداد	ارزش	تعداد قرارداد	ارزش		
	(هزار قرارداد)	(میلیارد ریال)	(هزار قرارداد)	(میلیارد ریال)		
سلف موازی استاندارد	۵۳.۱۴۹	۳۹.۵۶۶	۲۱.۶۳۷	۸.۱۳۳	۱۴۵.۶	۳۸۶.۵
گواهی سپرده کالایی	۱۳۲.۸۲۳	۸۸.۲۵۰	۶۷.۹۰۸	۳۹.۹۵۹	۹۵.۶	۱۲۰.۹
صندوق سرمایه‌گذاری	۱.۵۵۹.۶۹۳	۵۹.۴۱۰	۸۳۰.۹۲۴	۱۷.۱۸۳	۸۷.۸	۲۴۵.۷
جمع	۱.۷۴۵.۶۶۵	۱۸۷.۲۲۶	۹۲۰.۴۶۹	۶۵.۲۷۵	۸۹.۶	۱۸۶.۸

پذیرش کالاها، شرکت‌ها، اوراق بهادار مبتنی بر کالا و انبارها

تعداد کل کدهای صادر شده (حقوقی، حقیقی و عمومی) در بازار آتی و فیزیکی بورس کالا مطابق جدول زیر

می‌باشد:

شرکت های پذیرفته شده در بورس کالا (اخذ کد بورسی)					
مجموع کدهای صادر شده	بازار آتی		بازار فیزیکی		
	حقیقی	حقوقی	عمومی	حقیقی	حقوقی
۹.۳۰۷	۷.۲۳۷	۲۶	۶۵	۴۶۷	۱.۵۱۲

همچنین وضعیت تعداد شرکت‌های عرضه‌کننده یا تولیدکننده پذیرش‌شده در بورس کالای ایران از ابتدای راه‌اندازی بورس تا پایان سال ۱۳۹۹ به شرح جدول زیر است:

جمع	بازار فرعی	بازار معاملات کالای فیزیکی			
		کشاورزی**	صنعتی و معذنی	فرآورده‌های پتروشیمی و نفتی	
۱۰۲۹	۱۵۸	۱۴۵	۳۵۳	۳۷۳	شرکت‌های عرضه‌کننده کالای داخلی
۱۵۱	۳۸	۲۲	۵۶	۳۵	شرکت‌های عرضه‌کننده کالای خارجی*

* شرکت‌های عرضه‌کننده کالای خارجی به صورت تک محموله‌ای پذیرش‌شده‌اند.

** آمار پذیرش شرکت‌های عرضه‌کننده کالاهای کشاورزی از ابتدای سال ۱۳۹۶ در نظر گرفته شده است.

جدول ۱۹: تعداد کالاهای پذیرش‌شده در بورس کالای ایران به تفکیک تابلوهای معاملاتی از تاسیس تا پایان سال ۱۳۹۹

تعداد کالاهای پذیرش‌شده در بورس کالای ایران			
شرح	گروه اصلی	زیرگروه اصلی	زیرگروه فرعی
محصولات صنعتی و معدنی	۸	۲۶	۵۵
فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی	۲	۱۰	۶۲
محصولات کشاورزی	۱	۲۱	۷۶
مجموع کالاهای بازار معاملات کالای فیزیکی	۱۱	۵۷	۱۹۳
بازار فرعی	۹	۶۸	۱۰۹
تعداد کل کالاهای پذیرفته شده	۲۰	۱۲۵	۳۰۲

کالاها و شرکت‌های پذیرش شده در بازار اصلی

کالاهای داخلی جدید

در سال ۹۹، تعداد ۶ کالای جدید، توسط ۹ تولید کننده داخلی، در بورس پذیرش شده است که به تفکیک عبارتند از:

ردیف	نام کالا	گروه کالایی	نام تولیدکننده
۱	تولون	پتروشیمی و فرآورده های نفتی	پتروشیمی بندر امام
۲	ریل آهن	صنعتی و معدنی	ذوب آهن اصفهان
۳	شمش چدن	صنعتی و معدنی	ذوب آهن اصفهان
۴	PDA TAR	پتروشیمی و فرآورده های نفتی	نفت ایرانول
۵	نخ POY	پتروشیمی و فرآورده های نفتی	پتروشیمی تندگویان
۶	کنتور برق	صنعتی و معدنی	توس فیوز
۷	کنتور برق	صنعتی و معدنی	الکترونیک افزار آزما
۸	کنتور برق	صنعتی و معدنی	طرح های صنعتی راد نیروی کرمان
۹	کنتور برق	صنعتی و معدنی	صنایع سنجش انرژی بهینه سازان توس

کالاهای داخلی مشابه

در سال ۱۳۹۹ تعداد ۱۴۶ ردیف کالای مشابه (قبلاً توسط سایر تولیدکنندگان پذیرش شده است)، توسط ۱۳۷ شرکت داخلی، در بورس پذیرش شده است که به تفکیک عبارتند از:

- ۳۶ ردیف کالا در گروه محصولات پتروشیمی و فرآورده های نفتی.
- ۱۱۰ ردیف کالا در گروه محصولات صنعتی و معدنی.

کالاهای وارداتی

در سال ۱۳۹۹ تعداد ۲ ردیف کالای وارداتی مشابه در بورس پذیرش شده است.

ردیف	نام کالا	گروه کالایی	بازار
۱	دی اتیل هگزانول	پتروشیمی و فرآورده های نفتی	اصلی
۲	کائوچوی طبیعی	پتروشیمی و فرآورده های نفتی	فرعی

کالاها و شرکت‌های پذیرش شده در بازار فرعی

در سال ۱۳۹۹ تعداد ۸۰ ردیف کالا توسط ۴۹ شرکت داخلی، در بازار فرعی پذیرش شده است که به تفکیک عبارتند از :

- ۲۴ ردیف کالا در گروه محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی.
- ۲۹ ردیف کالا در گروه محصولات صنعتی و معدنی.
- ۱۳ ردیف کالا در گروه محصولات کشاورزی.
- ۱۴ ردیف کالا در گروه اموال غیر منقول.

انبارهای پذیرش شده

شرکت بورس کالای ایران در سال ۱۳۹۹، انبارهایی را برای دارایی‌های پایه موجود و دارایی‌های پایه جدید پذیرش و اقدام به راه اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی برای آنها نموده است.

به این منظور برای کالای زعفران نگین و پوشال معمولی، ۲ انبار در خراسان رضوی و ۱ انبار در خراسان جنوبی پذیرش شده و پذیرش ۶ انبار نیز تمدید شده است. انبارهای مذکور به ترتیب مربوط به شرکت‌های بهرامن، شرکت تعاونی کشاورزی وحدت خراسان، تروند زعفران قاین، زعفران سحرخیز، طلای سرخ گلشید ایرانیان، صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی خراسان جنوبی، زرین زعفران مشرق زمین، اتحادیه تعاونی‌های روستایی خراسان رضوی و نوین زعفران بوده است.

همچنین پذیرش خزانه سکه طلای بانک رفاه کارگران، بانک صادرات، بانک ملت و بانک سامان در سال ۱۳۹۹ تمدید گردید و به این ترتیب تعداد خزانه‌های سکه طلا ۴ مورد بدون تغییر باقی ماند.

در بهار سال ۱۳۹۹، ضمن تمدید پذیرش انبار، نمادهای معاملاتی زیره سبز با سررسید جدید برای ۲ انبار در استان خراسان رضوی شامل انبار شرکت‌های کیمیا بذر تربت حیدریه و اتحادیه تعاونی‌های روستایی خراسان رضوی (انبار دانش) و انبار شرکت مینو بذر گلستان واقع در استان گلستان تعریف گردید.

تمدید پذیرش و تعریف نماد معاملاتی با سررسید جدید برای ۲ انبار پسته فندق شرکت طلای سبز زرنده و شرکت سبز دانه کویر در استان کرمان و انبار شرکت زرین زعفران مشرق زمین در شهرستان مهاباد استان خراسان رضوی نیز صورت پذیرفت. همچنین اقدامات لازم برای راه‌اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی پسته بادامی از طریق انبار شرکت زرین زعفران مشرق زمین در شهرستان مهاباد انجام شد.

همچنین در مهر سال ۱۳۹۹، با پذیرش ۱ انبار در استان خراسان رضوی، معاملات گواهی سپرده کالایی کشمش راه‌اندازی گردید. به این منظور انبار پرهیزکار در شهرستان خلیل آباد مورد پذیرش قرار گرفت. در این راستا در

اواخر سال نیز انبار شرکت صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی تاکستان نیز به مجموعه انبارهای پذیرش شده برای کشمش افزوده شد.

راه اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی خرما نیز از دیگر اقدامات بورس کالا در این حوزه بوده است و به این منظور ۲ انبار اتحادیه تعاونی روستایی شهرستان بم و اتحادیه تعاونی روستایی کرمان در استان کرمان مورد پذیرش قرار گرفتند.

در اواخر سال ۱۳۹۹، اقدامات لازم برای پذیرش انبار شرکت توسعه تجارت برنج مازندران صورت پذیرفت و در فروردین ماه سال جاری معاملات گواهی سپرده کالایی برنج راه اندازی گردید.

در مجموع تعداد انبارهای مورد پذیرش بورس کالا برای هر کالا در حال حاضر به شرح ذیل می باشد:

استان	تعداد انبارهای مورد پذیرش در بورس کالای ایران		کالا
	۱۳۹۸	۱۳۹۹	
تهران	۴	۴	سکه‌ی تمام بهار آزادی طرح امام(ره)
خراسان رضوی-خراسان جنوبی	۶	۹	زعفران نگین و پوشال معمولی
کرمان-خراسان رضوی	۳	۳	پسته فندق‌ی و بادامی
خراسان رضوی-گلستان	۴	۳	زیره سبز
کرمان	۰	۲	رطب مضافتی
خراسان رضوی-قزوین	۰	۲	کشمش
مازندران	۰	۱	برنج

کارگزاران

کارگزاران فعال

کارگزاران اصلی ترین نهاد نظام معاملات در بورس کالای ایران می باشند. تا پایان سال ۱۳۹۹ تعداد ۹۱ کارگزاری از سازمان بورس و اوراق بهادار مجوز فعالیت در بورس کالای ایران را اخذ نموده اند. این شرکت های کارگزاری جمعاً دارای ۵۹۲ مجوز فعالیت در بخش های فلزات، فرآورده های نفتی و پتروشیمی، کشاورزی، سیمان، قرارداد آتی، معاملات برخط قرارداد آتی، سلف موازی استاندارد، گواهی سپرده کالایی و مشاور پذیرش به شرح جدول ۲۰ می باشند.

جدول ۲۰: اطلاعات مربوط به مجوزهای فعالیت کارگزاران

ردیف	نام کارگزاری	صنعتی و معدنی	پتروشیمی و فرآورده های نفتی	کشاورزی	سیمان	قرارداد آتی	آنلاین	سلف موازی استاندارد	گواهی سپرده کالایی	مشاور پذیرش	تعداد مجوز
۱	آبان	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۲	آبادانا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۳	آتی ساز بازار	*	*	*	*		*				۵
۴	آراد ایرانیان	*	*	*			*				۴
۵	آرمان تدبیر نقش جهان	*	*	*	*		*			*	۶
۶	آرمون بورس	*	*	*	*					*	۵
۷	آریا نوین		*					*	*		۳
۸	آفتاب درخشان خاورمیانه	*	*	*				*		*	۵
۹	آگاه	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۱۰	آینده نگر خوارزمی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۱۱	اردیبهشت ایرانیان	*	*	*	*	*	*	*	*		۸
۱۲	ارگ هومن	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۱۳	اطمینان سهم		*	*					*		۳
۱۴	اقتصاد بیدار	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۱۵	امین آوید	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۱۶	امین سهم	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۱۷	ایستاتیس پویا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۱۸	بازار سهام	*	*	*	*						۴
۱۹	بانک آینده	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۲۰	بانک اقتصاد نوین	*	*	*	*						۴
۲۱	بانک انصار	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۲۲	بانک پاسارگاد	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۲۳	بانک تجارت	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹

ردیف	نام کارگزاری	صنعتی و معدنی	پتروشیمی و فراورده‌های نفتی	کشاورزی	سرمایه	قرارداد آتی	آلاین	سلف موزای استاندارد	گواهی سپرده کالایی	مشاور پانیرش	تعداد مجوز
۲۴	بانک توسعه صادرات	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۲۵	بانک خاورمیانه	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۲۶	بانک دی	*	*	*	*	*	*	*	*		۸
۲۷	بانک رفاه کارگران	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۲۸	بانک سامان	*	*	*	*	*	*	*		*	۸
۲۹	بانک سپه	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۳۰	بانک صادرات ایران	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۳۱	بانک صنعت و معدن	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۳۲	بانک کارآفرین	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۳۳	بانک کشاورزی	*	*	*		*	*	*	*		۷
۳۴	بانک مسکن	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۳۵	بانک ملت	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۳۶	بانک ملی ایران	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۳۷	باهنر	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۳۸	بورس ابراز	*	*	*	*		*			*	۶
۳۹	بورس بهگزین	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۴۰	بورس بیمه ایران	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۴۱	بورسیران										۰
۴۲	بهمین	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۴۳	پارس ایده بنیان	*	*	*	*	*	*	*			۷
۴۴	پارس نمودگر	*	*	*	*			*			۵
۴۵	پارسیان	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۴۶	پیشگامان بهرور	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۴۷	تأمین سرمایه نوین	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۴۸	تدبیرگر سرمایه	*	*	*	*		*			*	۶
۴۹	تدبیرگران فردا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۵۰	توازن بازار	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۵۱	توانا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۵۲	توسعه سرمایه دنیا	*	*	*	*	*	*	*			۷
۵۳	توسعه سپند	*	*	*	*	*	*	*	*		۸
۵۴	توسعه فردا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۵۵	توسعه کشاورزی		*	*		*			*		۴
۵۶	توسعه معاملات کیان					*	*	*	*		۴
۵۷	حافظ	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۵۸	خبرگان سهام	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹

ردیف	نام کارگزاری	صنعتی و معدنی	پتروشیمی و فراورده‌های نفتی	کشاورزی	سیمان	قرارداد آتی	آلاین	سلف موازی استاندارد	گواهی سپرده کالایی	مشاور پانیرش	تعداد مجوز
۵۹	داناپان	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۶۰	دلیران پارس	*	*	*	*					*	۵
۶۱	دنیای خبره	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۶۲	دنیای نوین	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۶۳	راهبرد سرمایه‌گذاری ایران سهام	*	*	*	*	*	*	*	*		۸
۶۴	راهنمای سرمایه‌گذاران	*	*	*	*		*			*	۶
۶۵	رضوی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۶۶	سپهر باستان	*	*		*	*					۴
۶۷	ستاره جنوب	*	*	*	*	*	*				۶
۶۸	سرمایه و دانش	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۶۹	سرمایه‌گذاری ملی ایران	*	*	*	*						۴
۷۰	سهام پژوهان شایان		*	*						*	۳
۷۱	سهام گستران شرق		*								۱
۷۲	سهم آشنا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۷۳	سی ولکس	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۷۴	سیماب گون	*	*								۲
۷۵	سینا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۷۶	شهر	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۷۷	صبا تأمین	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۷۸	صبا جهاد	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۷۹	فارابی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۸۰	فیروزه آسیا					*	*	*	*	*	۵
۸۱	کالای خاورمیانه	*	*	*	*	*		*	*		۷
۸۲	گنجینه سپهر پارت	*	*	*	*	*	*	*	*		۸
۸۳	مبین سرمایه	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۸۴	مدبر آسیا	*	*	*	*			*	*		۶
۸۵	مفید	*	*	*	*	*	*	*	*		۸
۸۶	ملل پویا	*	*	*	*		*			*	۶
۸۷	مهر آفرین	*	*	*	*					*	۵
۸۸	نگاه نوین	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۸۹	نماد شاهدان	*	*	*	*	*	*	*	*		۸
۹۰	نواندیشان بازار سرمایه	*	*			*	*	*	*		۶
۹۱	نهایت نگر	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
جمع											۶۷۴
											۶۳
											۶۷
											۷۱
											۷۲
											۶۹
											۷۸
											۸۳
											۸۸
											۸۳

گزارش مالی

مقایسه‌ی بودجه و عملکرد

جدول ۲۱: مقایسه‌ی بودجه و عملکرد در سال ۱۳۹۹

شرح حساب	عملکرد سال ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	بودجه سال ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	تغییرات نسبت به بودجه (درصد)
درآمد حاصل از کارمزد معاملات	۲,۵۳۹,۰۹۴	۲,۰۸۲,۴۱۶	۲۲
حق درج کالای عرضه‌شده	۵۱,۱۴۸	۴۰,۲۳۲	۲۷
حق پذیرش	۱۳,۲۷۱	۵,۹۱۶	۱۲۴
حق عضویت کارگزاران	۸۸۰۰	۸۸۰۰	۰
درآمدهای عملیاتی	۲,۶۱۲,۳۱۳	۲,۱۳۷,۳۶۴	۲۲
بهای تمام‌شده درآمدهای عملیاتی	(۳۷۹,۷۱۰)	(۶۰۷,۰۳۹)	(۳۷)
هزینه‌های اداری و تشکیلاتی	(۳۲۶,۹۴۳)	(۲۸۴,۷۱۳)	۱۵
هزینه‌های عملیاتی	(۷۰۶,۶۵۳)	(۸۹۱,۷۵۲)	(۲۱)
سود عملیاتی	۱,۹۰۵,۶۶۰	۱,۲۴۵,۶۱۲	۵۳
هزینه‌های مالی	۱۹,۲۴۸	۰	۰
سایر درآمدها و هزینه‌های غیرعملیاتی	۱,۱۲۵,۹۱۲	۱,۰۹۸,۹۶۶	۲
سود ناشی از فعالیت‌های عادی قبل از مالیات	۳,۰۱۲,۳۲۴	۲,۳۴۴,۵۴۲	۲۸
مالیات بر درآمد	(۲۷۵,۷۱۴)	(۱۸۰,۲۳۷)	۵۳
سود خالص	۲,۷۳۶,۶۱۰	۲,۱۶۴,۳۰۵	۲۶
عایدی هر سهم پس از کسر مالیات	۱,۰۹۵	۸۶۴	۲۷

عملکرد مالی

جدول ۲۲: مروری بر عملکرد مالی

شرح	سال ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال ۱۳۹۸ (میلیون ریال)	درصد تغییرات
درآمدهای عملیاتی	۲,۶۱۲,۳۱۳	۱,۳۸۱,۴۲۷	۸۹
هزینه‌های عملیاتی	(۷۰۶,۶۵۳)	(۷۱۱,۱۶۲)	۰.۶۳
سود عملیاتی	۱,۹۰۵,۶۶۰	۶۷۰,۲۶۵	۱۸۴
هزینه مالی	(۱۹,۲۴۸)	۰	-
خالص سایر درآمدها	۱,۱۲۵,۹۱۲	۵۴۱,۰۱۴	۱۰۸
سود قبل از مالیات	۳,۰۱۲,۳۲۴	۱,۲۱۱,۲۷۹	۱۴۹
مالیات بر درآمد	(۲۷۵,۷۱۴)	(۱۱۰,۰۹۴)	۱۵۰
سود خالص	۲,۷۳۶,۶۱۰	۱,۱۰۱,۱۸۵	۱۴۹
سود هر سهم (ریال)	۱,۰۹۵	۴۴۰	۱۴۹

نسبت‌های مالی

جدول ۲۳: نسبت‌های مالی

شرح	سال ۱۳۹۹	سال ۱۳۹۸
نسبت‌های نقدینگی		
نسبت جاری	۲/۴	۳/۴
نسبت‌های اهرم مالی		
نسبت بدهی	۰/۳۴	۰/۲۸
نسبت‌های سودآوری (درصد)		
نرخ بازده جمع دارایی‌ها	۳۲٪	۳۰٪
نرخ بازده حقوق صاحبان سهام	۵۰٪	۴۱٪
نسبت‌های سودآوری بر مبنای سهم		
سود هر سهم (EPS) - ریال	۱,۰۹۵	۴۴۰
سود نقدی هر سهم (DPS) - ریال	۱۱۰*	۶۰*
جریان نقدی هر سهم - ریال	۹۶۹	۴۷۵

* پیشنهاد هیأت‌مدیره

درآمد حاصل از کارمزد معاملات

در سال ۱۳۹۹ ترکیب درآمد کارمزد حاصل از معاملات به شرح جدول ۲۴ می باشد:

جدول ۲۴: سهم گروه های کالایی بازار فیزیکی و اوراق بهادار مبتنی بر کالا در درآمد حاصل از کارمزد معاملات

سال ۱۳۹۸		سال ۱۳۹۹		شرح
سهم (درصد)	مبلغ کارمزد (میلیون ریال)	سهم (درصد)	مبلغ کارمزد (میلیون ریال)	
۳۸.۳	۵۰۹,۸۶۲	۴۳.۵	۱,۰۳,۹۳۶	محصولات صنعتی
۵۲.۲	۶۹۴,۸۱۶	۵۰	۱,۰۲۹,۰۲۹	محصولات پتروشیمی و فرآورده های نفتی
۰	۹۴	۰.۱	۲,۶۰۲	محصولات کشاورزی
۰.۴	۴,۷۵۷	۰.۵۴	۱۳,۶۳۷	بازار فرعی
۰	۰	۰.۰۱	۳۲۶	اموال غیر منقول
۷.۲	۹۵,۳۳۵	۳.۱	۷۹,۶۷۱	قراردادهای آتی
۰.۰۱	۱۳۰	۰.۰۴	۹۳۱	قراردادهای اختیار معامله
۱.۴	۱۸,۷۱۱	۱.۵۳	۳۸,۸۴۰	گواهی سپرده کالایی
۰.۱	۱,۵۳۷	۰.۲۹	۷,۳۹۴	اوراق سلف موازی استاندارد
۰.۵	۶,۳۷۵	۰.۸۸	۲۲,۴۶۳	صندوق های سرمایه گذاری کالایی
۱۰۰	۱,۳۳۱,۶۱۷	۱۰۰	۲,۵۳۹,۰۹۴	جمع کل

اشخاص وابسته

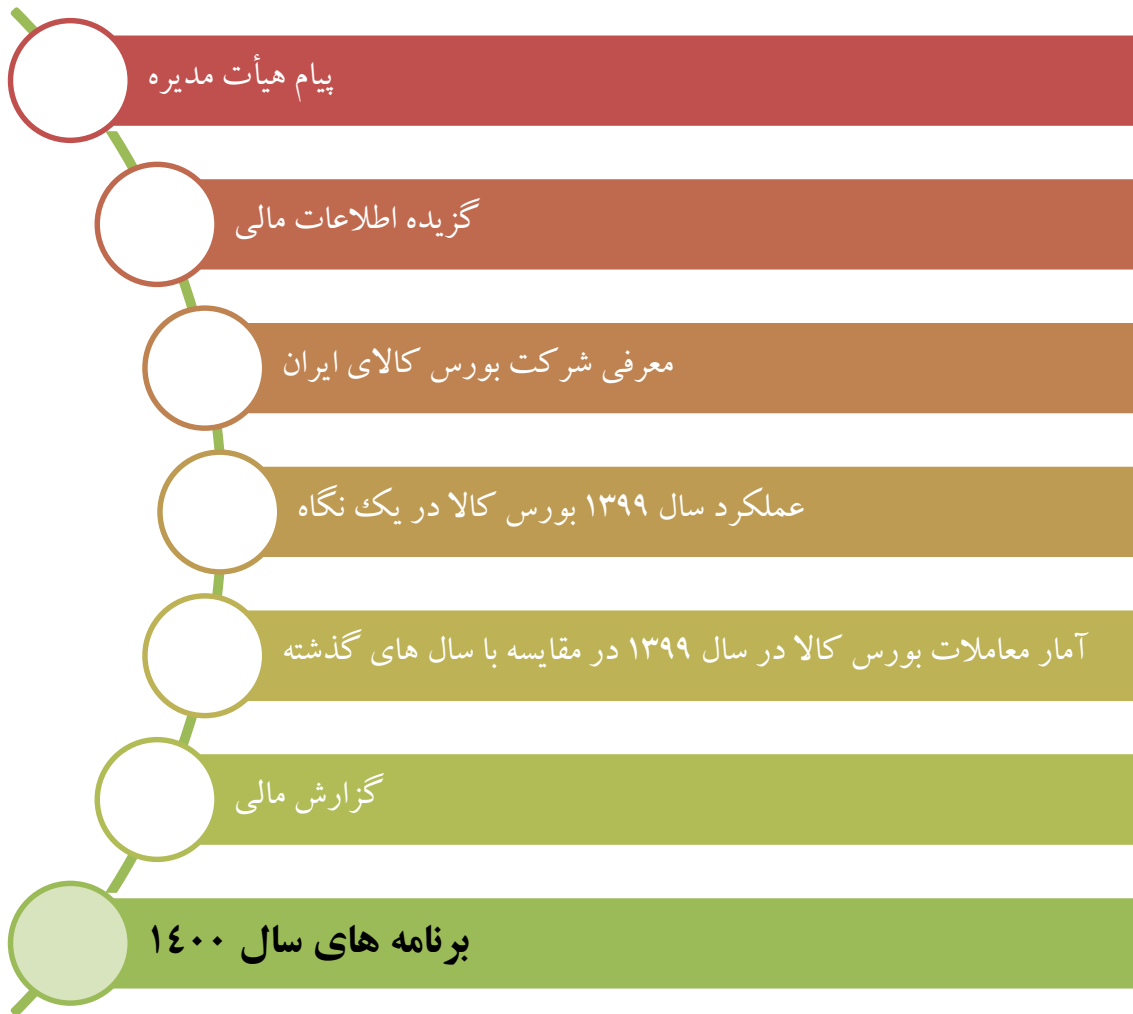
الف - معاملات انجام شده با اشخاص وابسته طی سال مورد گزارش:

(مبالغ به میلیون ریال)

شرح	نام شخص وابسته	نوع وابستگی	مشمول ماده ۱۲۹	کارمزد معاملات	حق درج و پذیرش	حق عضویت	اجاره محل و سایر
مدیران اصلی شرکت و شرکت‌های اصلی آن	شرکت فولاد مبارکه اصفهان	عضو هیات مدیره	✓	۱۸۹,۵۴۰	۲۰,۱۰۰	-	-
	شرکت ذوب آهن اصفهان	عضو هیات مدیره	✓	۴۲,۸۵۴	۲۰,۰۲۹	-	-
	شرکت فولاد خوزستان	عضو هیات مدیره	✓	۲۶,۸۶۰	۳۰۰	-	-
	جمع			۲۵۹,۲۵۴	۴۰,۴۲۹	-	-
سایر اشخاص وابسته	شرکت کارگزاری مبین سرمایه	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۶۱۱
	شرکت کارگزاری مفید	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۵
	شرکت کارگزاری بانک آینده	سهامدار	✓	-	-	۱۰۰	۷۹
	شرکت کارگزاری خبرگان سهام	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۵
	شرکت کارگزاری سینا	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۱۴
	شرکت کارگزاری سی و لکس	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۵
	شرکت کارگزاری بانک کشاورزی	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۴۸
	شرکت کارگزاری فلاری	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۳
	شرکت کارگزاری ستاره جنوب	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۴
	شرکت کارگزاری صبا جهاد	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۵
	شرکت کارگزاری کالای خورمیان	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۳
	شرکت کارگزاری تولین بازر	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۴۰۲
	شرکت کارگزاری بانک صنعت و معدن	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۱۵۱
	شرکت کارگزاری بانک پاسارگاد	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۱۱۳
	شرکت کارگزاری پیشگامان بهرور	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۷
	شرکت کارگزاری آتی سز بازر	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۱۲
	شرکت کارگزاری آفتاب درخشان خورمیان	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۲۵۲
	شرکت کارگزاری نهایت نگر	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۱۶۱
	شرکت کارگزاری توسعه سرمایه دنیا	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۲۶۳
	شرکت کارگزاری آبادانا	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۲۸
	شرکت کارگزاری بازار سهام	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۵
	شرکت کارگزاری بورس بیمه ایران	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۳
	شرکت کارگزاری تدیگر سرمایه	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۶
	شرکت کارگزاری ارگ هومن	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۵
	شرکت کارگزاری توسعه کشاورزی	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۱۲
	شرکت کارگزاری مدبر آسیا	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۱۴۲
	شرکت کارگزاری باهنر	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۴۸۶
	شرکت کارگزاری پارس ایده بنیان	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۵
	شرکت کارگزاری بانک صادرات	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۵
	شرکت کارگزاری گنجینه سپهر پارت	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۱۹
	شرکت کارگزاری نماد شاهدان	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۵
	شرکت کارگزاری صبا تامین	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۴۶
	شرکت کارگزاری توانا	سهامدار	-	-	-	۱۰۰	۶۲
	شرکت پتروشیمی بندرامام	سهامدار	-	۳۱,۸۳۱	۱,۲۷۸	-	-
	شرکت آلومینیم ایران	سهامدار	-	۱۹,۲۰۴	۴۵۰	-	-
	شرکت فولاد آذربایجان	سهامدار	-	۱۳,۲۷۴	۱۵۰	-	-
	شرکت فراوری مواد معدنی ایران	سهامدار	-	۳۶۴	۱۵۰	-	-
	شرکت فولاد خراسان	سهامدار	-	۲۳,۹۴۴	۳۰۰	-	-
	شرکت کالسیمین	سهامدار	-	۱,۱۱۳	۱۷۳	-	-
	شرکت ذوب و روی بافق	سهامدار	-	۳۹۲	۱۵۰	-	-
	شرکت تهیه و توزیع فروشنده‌گان آهن آلات تهران	سهامدار	-	۲,۶۶۳	۰	-	-
	شرکت صنایع مس شهید باهنر	سهامدار	-	۴,۷۵۲	۹۰	-	-
	شرکت گروه صنعتی سپاهان	سهامدار	-	۲,۵۲۴	۰	-	-
	شرکت تهیه و توزیع فروشنده‌گان آهن آلات واحد مرکز	سهامدار	-	۶۳۹	۰	-	-

شرح	نام شخص وابسته	نوع وابستگی	مشمول ماده ۱۲۹	کارمزد معاملات	حق درج و پذیرش	حق عضویت	اجاره محل و سایر
سایر اشخاص وابسته	شرکت ملی سرب و روی ایران	سهامدار	-	۴۹۶	۱۷۱	-	-
	شرکت تولید روی بندر عباس	سهامدار	-	۱۲۸	۵۴	-	-
	شرکت مجتمع ذوب و احیاء روی قشم	سهامدار	-	۱۴۷	۶۲	-	-
	شرکت نفت سپاهان	سهامدار	-	۸,۴۹۹	۴۵۰	-	-
	شرکت پتروشیمی شازند	سهامدار	✓	۲۸,۰۹۴	۲,۰۴۲	-	-
	شرکت فولاد هرمزگان جنوب	سهامدار	-	۷,۷۸۱	۱۵۰	-	-
	شرکت نورد لوله یاران	سهامدار	-	۱,۲۸۶	۰	-	-
	اتحادیه تعاونی روستایی استان فارس	سهامدار	-	۴۳	۰	-	-
	شرکت پروفیل پایا اصفهان	سهامدار	-	۳۸۷	۰	-	-
	شرکت فولاد نازچهار محال	سهامدار	-	۴,۳۹۳	۱۹۵	-	-
	شرکت فولاد غرب آسیا	سهامدار	-	۱,۱۲۰	۱۵۰	-	-
	شرکت سنگ آهن مرکزی ایران	سهامدار	-	۸۱	۰	-	-
	شرکت سیم لاکه فارس	سهامدار	-	۵۶	۰	-	-
	شرکت فولادگستران هرمزگان	سهامدار	-	۳۵	۰	-	-
	شرکت اتحادیه مرکزی های تولید روستایی ایران	سهامدار	-	۱۱	۰	-	-
	شرکت بانک اقتصاد نوین	سهامدار	-	۲۱۴	۹۰	-	-
	جمع			۱۵۳,۴۷۰	۶,۱۰۴	۳,۳۰۰	۲,۹۷۲
	جمع کل			۴۱۲,۷۲۴	۱۰,۵۳۳	۳,۳۰۰	۲,۹۷۲

در معاملات و فعالیت های انجام شده هیچ گونه تفاوت با اهمیت بین شرایط معاملات با اشخاص وابسته و شرایط حاکم بر معاملات در شرکت وجود نداشته است. ضمن آنکه مبالغ معاملات انجام شده مطابق ضوابط سازمان بورس و تأیید هیأت مدیره شرکت می باشد.

برنامه‌های سال ۱۴۰۰

با توجه به اینکه شرکت بورس کالای ایران در سال ۱۳۹۹ اقدام به بازنگری سند راهبردی خود نمود، اهم برنامه‌های راهبردی سال ۱۴۰۰ بورس کالای ایران به شرح ذیل اعلام می‌گردند:

برنامه‌های سال ۱۴۰۰	هدف راهبردی
راه اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی بر روی دارایی پایه جدید (محصولات صنعتی و معدنی / پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی)	توسعه کالا/ دارایی پایه جدید بر روی بازارها/ ابزارهای فعلی
راه اندازی سلف موازی استاندارد مسکن	
راه اندازی دارایی پایه جدید قراردادهای آتی (صندوق طلا / قیر / محصولات صنعتی و معدنی) و اختیار معامله (نقره / صندوق طلا)	
راه اندازی معاملات صندوق های سرمایه گذاری بازار اموال غیر منقول	
پیگیری ابلاغیه امور مالیاتی در مورد معافیت معاملات گواهی سپرده کالایی از ارزش افزوده	گسترش تعاملات با نهادهای حاکمیتی، سیاستگذار و نظارتی
بهره گیری از ظرفیت شرکت های بازرسی کالایی و انبارها	
طراحی و استقرار سامانه تحت وب پذیرش مشتریان (فاز ۲)	ارتقا کیفیت خدمات به مشتریان
راه اندازی و توسعه پورتال آموزشی بورس کالای ایران	
تکمیل و راه اندازی سامانه تحویل (بستر وب سرویس)	توسعه و ارتقا سیستم ها و سامانه های فناوری اطلاعات و ارتباطات
تأیید سیستماتیک عرضه های دارای تضامین کافی	
طراحی سامانه جدید مدیریت کارگزاران	توسعه تعاملات و همکاری ها با نهادهای مالی در حوزه توسعه بازار و خدمات به مشتریان
توسعه زیرساخت الکترونیک معاملات صادراتی در راستای تعاملات با گمرک و بانک مرکزی	
مشارکت بانک ها در تامین اعتبار به منظور تسویه روزانه قراردادها	بهبود فرایندهای کسب و کار
بازطراحی و بروزرسانی سیستم مدیریت ریسک شرکت	
انتقال سیستماتیک وجوه به صورت مستقیم به حساب های ذینفعان	
تسویه وجوه مالیات بر ارزش افزوده در تسویه های نقدی	
ایجاد امکان تسویه چندمرحله ای	توسعه خطوط کسب و کار جدید
راه اندازی وب سایت روسی زبان بورس کالای ایران	
همگون سازی سایت فارسی، انگلیسی، عربی و روسی	
راه اندازی بازار خرده فروشی	
بررسی و امکان سنجی راه اندازی معاملات سوآپ	
راه اندازی تابلوی مناقصه در بازار فیزیکی	
راه اندازی معاملات حواله حمل و نقل ریلی	
راه اندازی خرید دین کالایی	
توسعه معاملات کشف پرمیموم	

پیشنهاد هیأت مدیره

هیأت مدیره ضمن تشکر از حضور مؤثر سهام داران محترم در جلسه‌ی مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰، تقاضا دارد با توجه به افزایش سرمایه شرکت که با هدف اجرای برنامه‌های توسعه‌ای شرکت در حوزه بازار فیزیکی و معرفی اوراق بهادار مبتنی بر کالای جدید و... صورت خواهد گرفت، ضمن تصویب صورت‌های مالی با پیشنهاد تقسیم سود نقدی به مبلغ ۱۱۰ ریال به ازای هر سهم موافقت فرمایند.